

Veto

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 12, '85-'86.
Nr. 21, dd. 6 maart 1986.
ISSN: 0773-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Melerstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38



NIET IEDEREEN IS GELUKKIG. Omdat de Elfstedentocht (zie p. 10) moest en zou doorgang vinden, werden de binnenwateren in Friesland met opzet bevroren gehouden. Ijsbrekers mochten niet uitrukken om voor een vrije doorvaart te zorgen. 10 miljoen TV-kijkers en een miljoen toeschouwers zullen dit niet zo erg gevonden hebben. Maar de heren en dames binnesschippers waren er veel minder over te spreken. Om aan hun ongenoegen uiting te geven, richtten zij naar aloude Hollandse protestgewoonte een ijstentenkamp op. (foto Veto)

Film- en videofestival 'Vrouwen van overal' Over heksen en polygamie

Onze universiteit wordt wel eens verweten een ivoren toren te zijn. Wereldvreemd, niet geëngageerd. Studenten vergaren hier kennis, studenten en profen doen aan wetenschappelijk onderzoek en sommigen voelen zich zelfs geroepen om te specialiseren. Een specialist is dan iemand die over een bepaald iets *alles* weet, een vakspecialist of een vakidoot zoals u zelf verkiest. Maar wat bestudeert men hier eigenlijk, wat onderzoeken onze universiteiten en door wie wordt dat bepaald? Kritiekasters beweren wel eens dat de academische materies te abstract zijn, gericht op eigenbelang of industrieel belang, maar niet gericht op het belang van de bevolking.

Nochtans, er zijn nog positieve geluiden. Het initiatief van 'vrouwen van overal' is er zo één. Hier zette een werkgroep van sociale pedagogiek zijn schouders onder een thema dat op zijn minst de helft van onze bevolking aanbelangt met name het vrouwelijk deel van de bevolking, en hopelijk blijft het daar niet bij. We gingen ons licht opsteken bij Goede Schuurman en Luc Degrande van de projectgroep Fienemanie uit sociale pedagogiek.

Veto: Projektonderwijs, een zeldzaamheid aan de unief. Ik ben een leek op het vlak. Vertel eens?

Luk: «Wel, in pedagogie moet je na 2de kan een keuze maken welke richting je uitgaat. Wij hebben gekozen voor sociale pedagogiek en binnen deze richting wordt er projektwerk georganiseerd. Wij hebben dus binnen sociale pedagogiek gekozen voor een projekt dat vanuit Bevrijdingsfilms werd voortgesteld.»

«Het voorstel van Bevrijdingsfilms was het volgende: 'Een mini-filmfestival organiseren rond de documentaire reeks 'Frauen der Welt' van de kineaste Marie-Claude Delfarge. Deze reeks is een weergave van haar kijk op de situatie van de vrouw in de wereld. Het is ook een cultureelhistorische en sociologische duiding van de positie

van de vrouw in de uiteenlopende cultuurgemeenschappen. Wij, van onze kant, wilden werken rond emancipatie, zowel vrouwen- als mannenemancipatie.»

Filmfestival

Veto: Een filmfestival organiseren, niet direkt de normale gang van onderwijs of onderzoek in onze Belgische universitaire wereld. Is die manier van werken wel wetenschappelijk verantwoord?

Luk: «De projectgroep heeft twee doelen voor ogen: enerzijds wil Bevrijdingsfilms de documentarische reeks promoten en dat is dus een belangrijk deel van ons werk. Deze reeks promoten in functie van een sterkere belangstelling bij de doelgroep. Anderzijds wilden wij ook inhoudelijk gaan werken met de reeks. Konkreet

konden wij dat doen door de problematiek van emancipatie bespreekbaar te maken aan de hand van film en/of video. Emancipatie zien we dan ruimer dan alleen vrouwenemancipatie. Ook de mannenemancipatie willen we bespreekbaar maken of onderzoeken.»

«En tenslotte hebben we al vaak moeten vaststellen dat film-nabesprekingen niet erg uitgewerkt zijn. Vandaar ook het idee van het werken met en vooral ook het nabespreken van films.»

«We moesten ons dus allereerst gaan inwerken in de problematiek, informatie doornemen en een bibliografie opstellen. Bovendien moesten wij de te volgen werkwijze, de methode — in casu de vormende waarde van een videovoorstelling — onderzoeken.»

Veto: Heel konkreet nu, hoe ging dat in zijn werk?

Luk: «Naast de theoretische benadering van ons thema moest de projectgroep ook praktisch-organisatorisch de handen uit de mouwen steken, en dat is letterlijk dan. Er komt heel wat bij kijken bij de organisatie van zo'n festival. Van het reserveren van zalen, video-apparatuur, het uitnodigen van mensen, geschikt voor het leiden van filmnabesprekingen, enz... het uitnodigen van de pers, het maken van folders en affiches, het zoeken naar organisaties die met ons projekt wilden meewerken en mee ondersteunen.»

«Die praktische organisatie is voor ons eigenlijk zeer leerrijk geweest. We vinden het trouwens één van de belangrijkste taken als sociaal pedagogie te leren zoeken naar de 'juiste

En u?

Jammer maar helaas. Wij kunnen u deze week niet verwijzen naar onze lezersbrievenrubriek. Reden hiervoor is het feit dat studenten blijkbaar geen aanstoot meer nemen aan wat zij lezen in Veto. Met pijnlijk gevolg dat wij geen lezersbrieven ontvangen. Daarom deze oproep: indien bepaalde artikels zure oprispingen of woedeaanvallen veroorzaken, aarzel dan niet en klim in de pen. Lovende brieven zijn ook welkom.

Kiezen

Goede raad is duur, maar wij bieden ze gratis aan. Op de achterpagina vind je een groot aantal tips in verband met kringverkiezingen die deze maand ook jouw fakulteit zullen aandoen. Als de preses die u verkiest achteraf een notoire dronkelap en machtswellusteling blijkt te zijn, kom dan niet zeuren dat we u niet verwittigd hebben.

Sputen

Een volle maand in voorarrest: het zal je maar overkomen. Maar dat is wat er gebeurd met drie vrouwen die in Leuven opgepakt werden voor illegaal sputen op de muren. Deze affaire roept heel wat vragen op, onder andere over het misbruik van voorarrest. Een ander aspect is echter het misdrijf zelf: is illegaal sputen inderdaad te vergelijken met het 'wildplakken' tijdens de verkiezingen, zoals de verdedigers stellen? Enkele beschouwingen daarrond op pagina 9.

Pasolini

U kent hem waarschijnlijk van films als Decamerone. Minder bekend is dat hij voor hij met filmen begon al een hele reputatie opgebouwd had als controversieel dichter en romancier. Volgende week gaat het over zijn filmen. Pasolini als kommunist, homo-seksueel en Friulisch dichter op pagina 8.

SDI en Centraal-Amerika Vredesweek 1986

Misschien is de vredesweek van dit jaar (24-28 februari) niet onopgemerkt voorbijgegaan. Voorbeschouwingen waren er niet in Veto, door omstandigheden. Wel zijn er nu een groot aantal nabesprekingen, die je elders in deze Veto vindt, rond de centrale thema's.

Al sinds een paar jaar is de internationale Universitaire Vredesdag van 1 maart in Leuven uitgegroeid tot een hele week met centrale activiteiten waarvan het thema bepaald wordt door de werkgroep vredesaktie, zelf een onderdeel van het initiatief 'Vrouwen van overal'.

Naast de centrale thema's is er echter ook ruimte voor fakultaire initiatieven om vanuit de eigen discipline een willekeurig thema te belichten. Dat kan gaan over ontspanningspolitiek (Politika), vredesopvoeding (Pedagogie) en het belang van filosofie voor de vrede (sbeweging). Daarnaast waren er activiteiten in Wis- en Natuurkunde, Theologie en Economie. Belangrijke afwezig in dit lijstje is L & W.

Tema's

Het Strategisch-Defensie Initiatief (SDI of Star Wars) en geweldloze weerbaarheid waren de centrale thema's van 1986. Aan Anemie LaurysSENS, voorzitter werkgroep vredesaktie, vroegen we hoe men bij die thema's gekomen is.

persoon op de juiste plaats', leren zoeken naar begeleidend materiaal, waarnaar je de mensen kan verwijzen wanneer ze nog meer informatie willen rond een bepaalde tematiek, leren zoeken naar geschikte promotiekanalen, enz... Je kan alleen maar een aanzet geven, stimulansen aanbieden aan de mensen. Meer kunnen en willen wij niet doen. Het emancipatieproces bijv. moeten de mensen zelf doormaken. Wij moeten dus leren begeleiden, in plaats van leiden.»

Metode

Veto: Het zoeken naar methodieken voor een nabespreking lijken mij nogal belangrijk. Kan je daar wat meer over vertellen?

Luk: «Een goeie film vraagt ook een evenwaardige nabespreking. Vele begeleiders schieten op dat vlak nogal eens tekort zodat veelal de oorspronkelijke bedoelingen van de vertoning de mist ingaan.»

«Je moet voor een nabespreking rekening houden met zeer verschillende factoren: bijvoorbeeld de grootte van de groep, de leeftijd van de mensen waarmee je werkt, is het een homogene groep of een heterogene groep, is het tema toegankelijk of eerder taboe enz... Je moet ook rekening houden met de ruimte waarin je moet werken en de tijd die beschikbaar is...»

«De methode zal je allicht nooit vinden omdat dit van teveel wisselende factoren afhankelijk is. Maar je kan

LaurysSENS: «Deze thema's zijn bepaald vanuit de evaluatie van de vredesweek van '85. Geweldloze weerbaarheid kwam er vanuit de vaststelling dat dit bij studenten populair is, gezien het succes van basisgroepen en basistrainingen daarrond. De konkrete inkleuring van dat thema is Centraal-Amerika geworden: vandaar de aandacht voor "Getuigen voor de vrede" (een Vlaamse pastorale missie, die van 26 januari tot 16 februari in de VS was om daar op vele niveaus te praten over Centraal-Amerika, BB) en "Marcha por La Paz".»

«De aktualiteit bepaalde dat we SDI gekozen hebben om een aantal basiselementen aan te bieden rond SDI die kunnen aanzetten tot onderzoek af het thema 'Vrouwen van overal' thema voorzien rond ontwikkelingshulp en groene revolutie maar dat hebben we laten vallen. Twee was al genoeg.»

Veto: Is er dit jaar niet wat weinig reclame gemaakt?

LaurysSENS: «Nee, het enige wat we dit jaar niet gedaan hebben, waren de pamfletten. Alleen Veto bleef in gebreke. Bovendien is de opkomst zeker niet slecht (60 aanwezigen op de SDI-talkshow, 70 op het Centraal-Amerika debat van Ekonomika-vredesweek, BB). T.o.v. '82-'83 hadden we immers al de verwachting ingekalkuleerd dat er minder interesse zou zijn. Er zijn namelijk niet meer de grote steravonden met Frank Barnaby of Bernard Benson, toen de grote Aula stampvol zat.»

wel zoeken naar de meest geschikte methode. En dit leer je enerzijds door je ervaring, anderzijds door andere begeleiders te observeren, door anderen bezig te zien.»

«Een methode zoeken is zoals zoeken naar een goed receptboek. Zelfs met een goed recept moet je als kok nog altijd kijken dat het gerecht niet aanbrandt. Zoeken naar methodieken is ook een proces dat groeit. Je moet zelf leren omgaan met die methodieken, je moet leren omgaan met mensen, met die bepaalde methodes... Een methode kan je een houvast geven maar je moet op de konkrete situatie blijven inspelen.»

Veto: Vanwaar die interesse voor emancipatie? Is dat niet wat voorbij gestreefd?

Goedele: «Enerzijds was er bij ons een stuk nieuwsgierigheid. Veel mensen praten vaak over emancipatie, wij trouwens ook, maar als je goed luistert weten we er niet zo veel van. Anderzijds is er zeker ook het facet van de mannenemancipatie, waar we wilden aan werken.»

«De vraag ook hoe mannen iets kunnen veranderen aan zichzelf, hoe we de 'typisch mannelijke en vrouwelijke rollpatronen' kunnen doorbreken. Kunnen mannen en vrouwen niet gewoon samenwerken aan dat emancipatieproces?»

Veto: We kunnen een onderscheid maken tussen individuele emancipatie vervolg op p. 2

Geen respect voor heilige koeien

Van 8 tot 14 maart gaat er in Leuven een film- en videofestival door rond het thema 'vrouwen van overal'. Hier worden voornamelijk documentaire films getoond van de kineasten Gordian Troeller en Marie-Claude Lefarge. Voor velen in België misschien nog onbekende namen. De dood van Deffarge in '84, tengevolge van een hartaanval door kruiende plannen van het tweetal. Het unieke filmmateriaal dat in de loop der jaren door haar en Troeller werd gerealiseerd, verdient meer dan een vage bekendheid bij insiders. Een aanloop daartoe werd gezet toen twee documentaire van hen deze zomer door Panorama op de BRT werden uitgezonden, namelijk: "Veelwijverij maakt vrij" en "De heilige koeien van de vooruitgang". Maar daar mag het niet bij blijven. We laten hen daarom zelf nog even aan het woord:

"Geen respect voor heilige koeien is de meest geschikte titel, lijkt me, om ons journalistiek en filmisch werk te benoemen. We verwierven in de tien jaar als verslaggevers bij Stern en in de daaropvolgende tien jaar als filmmakers bij Radio Bremen bekendheid bij het tijdschrift- en televisiepubliek als geëngageerd, vaak lastige en kritische auteurs."

"In 1974 begonnen we daar aan een 21-delige reeks die, volgens de toenmalige perskriteken, 'een mijlpaal in de discussie over de ontwikkelingspolitiek' was. We hebben een jarenlange ervaring wat betreft betrekkingen met de Derde Wereld. Wij waren getuige van de culturele en wetenschappelijke ontaarding, veroorzaakt door de koloniale machten. We hebben landen bezocht die geen onderontwikkeling en armoede gekend hebben, zolang ze zich buiten het economisch wereldsysteem konden houden (Jemen en Oman). We konden vaststellen dat onderontwikkeling pas begint als de economie van een land op de behoeften van een machtiger handelspartner gericht wordt. Onze ervaring is dat het Westers etnocentrisme en het blinde geloof in de 'vooruitgang', het begrijpen van andere culturen onmogelijk maken, en verantwoordelijk zijn voor de economische, culturele en politieke chaos in de Derde Wereld-landen."

"Tijdens ons werk kwamen we tot de conclusie dat alle onderdrukings- en uitbuitingsmechanismen uiteindelijk één gemeenschappelijk vertrekpunt hebben: de patriarchale ordening en het daaruit voortvloeiende recht van de sterkste."

Voor meer concrete informatie zoals waar en wanneer u die films kan bekijken kan je terecht in Veto's agenda.

Vrouwen van overal

vervolg van p. 1

en maatschappelijke emancipatie. Is dat geen bredere en eventueel boeiender invalshoek?

Goedele: «Beide facetten zijn allicht belangrijk. Maar bij ons trekt de individuele emancipatie toch de meeste aandacht.»

Luk: «Wij willen mensen, individuen — en ook onszelf — bepaalde thema's aanbieden, een aanzet geven tot bewustmaking. We kunnen dan alleen maar hopen dat ze daarna tot daadwerkelijke acties over gaan, hiermee bedoel ik dat ze daadwerkelijk iets gaan doen om bijv. het emancipatieproces bij zichzelf en in de maatschappij op gang te brengen.»

«Wij willen in ieder geval geen missionarissen spelen die zijn boodschap kost wat kost wil doorgeven.»

Eén vrouw, vier mannen

Veto: Goedele, jij bent de enige vrouw tussen vier mannen in deze projectgroep. Geen moeilijkheden gehad?

Goedele: «Nee, ik zeg zo al niet veel, en als ik dan al iets zeg zijn de jongens waarschijnlijk blij dat ik wat feedback geef, of wat bijstuur.»

«De mannen van sociale pedagogiek zijn, denk ik, ook niet de doorsnee mannen. Ze zijn al voor een deel geëmancipeerd, dat maakt het makkelijker.»

Veto: ???

Goedele: «De ideeën voor de projectgroep zijn met ons vijven bijeen gebracht, iedereen had zijn/haar eigen inbreng. Het idee om te werken rond mannenemancipatie is een voorstel van de mannen uit de projectgroep en ik vond dat erg positief. Spijtig dat er nog niet veel rond gebeurd is. Het is ook wel een moeilijk thema. Vaak wordt emancipatie door mannen, door de maatschappij als bedreigend aangevoeld. Het wordt gezien als een soort inlevering. Je moet een deel macht opgeven. In het huishouden werken, de vaat doen wordt maatschappelijk immers niet zo hoog aangeslagen. Die stap naar beneden toe kunnen mannen nog wel zetten. Maar vrouwen die uit werken gaan, of ook kaderfuncties gaan bekleden, dat is al wat anders. Mannen kunnen zich dan bedreigd voelen. Een soort verlies van territorium.»

Luk: «Persoonlijk voel ik dat niet aan als een bedreiging. Integendeel, voor mij betekent emancipatie juist een verruiming van mijn leefwereld. Het

krijgen van meer kansen. Het opeisen van tijd, ook voor mezelf, om als man te kunnen werken en leven in een gezin. Iets waar veel mannen nu geen recht op hebben.»

Veto: In jullie benadering van het thema emancipatie mis ik toch wel een stuk het maatschappelijk-politiek aspect dat eraan verbonden is. Individuele emancipatie is nodig maar moet vroeg of laat ook gëntegreerd worden in de maatschappij, in je leefwereld, in zijn sociale en economische context.

Luk: «Ja dat hebben we misschien wel wat verwaarloosd. Misschien gewoon wegens tijdgebrek, of gewoon vergeten.»

Veto: Er gebeurt dus aan onze unieftoel maatschappij-betrokken onderzoek?

Goedele: «Je moet dat toch relativeren. Kijk, wij werken hier nu een gans jaar aan dit project. Je steekt daar veel tijd en energie in. Je leert er enorm veel mee. Maar op het einde van het jaar moet je nog zoveel cursussen blokken. En dan is plots die ervaring van het projectwerk niet meer van tel. In de puntenverdeling zie je dat het projectwerk ook niet echt naar waarde wordt geschat. De theoretische kennis, het louter reproduceren, wordt nog steeds belangrijker geacht.»

Veto: Ons onderwijs dringend aan emancipatie toe?

Goedele en Luk: «Zo zou je het kunnen omschrijven, ja.»

Gilberte Boeckmans



Samenwerken van mannen en vrouwen. De vrouwen zijn van overal, de mannen zijn van sociale pedagogiek. (foto Veto)

Muzikanten gevraagd

Mijn naam is _____
 en ik ben te contacteren op het volgend adres: _____
 Mijn kring of vereniging is: _____
 Met een groepje van _____ personen zouden wij graag het (de) volgende genre(s) spelen: _____
 op de volgende instrumenten: _____
 en als het mogelijk is liefst op de volgende plaats: _____

(af te geven aan je cultuurverantwoordelijke of op 't stuc: bij Nikol Wellens of Rita Valkeneers op de 2de verdieping)

KVHV, NSV, ANZ

Vlooiën

Onze redactie ontving een merkwaardige persmededeling van Filip Martens namens het presidium van KVHV-Leuven, waarvan wij de tekst graag in extenso weergeven:

"Het Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond Leuven vraagt zich af waarom het ANZ (Algemeen Nederlands Zangfeest) niet geregeerd heeft op het publieke misbruik van de door haar gekozen slogan voor het komende zangfeest.

Onder het motto 't is mijn volk blijf eraf en geen vreemden tot heersers in 't land organiseert de Nationalistische Studenten Vereniging (NSV) op donderdag 27 februari 1986 een hoofdzakelijk anti-gastarbeiders betoging. Wij kunnen alleen maar betreuren dat de slogan van het zangfeest op dergelijke manier misbruikt wordt.

We willen er echter ook op wijzen dat de gekozen slogan voor dubbelzinnige interpretatie vatbaar is en zeker niet aansluit bij de leefwereld en het politiek taalgebruik bij jongeren.

Dit archaisch woordgebruik is in tegenstelling met de wil om de Vlaamse Beweging te verjongen en nieuwe impulsen te geven.

Enkele opmerkingen toch: het is mooi dat het KVHV zich distantiëert van de fascistische kampanjes van het NSV. Tegelijk zit er iets bijzonder eigenaardig in deze distantiëring: het KVHV stelt de organisatoren van het ANZ voor als een stel kerstekinderen die ongelukkigergewijze een dubbelzinnige slogan hebben gekozen. Dat is eigenlijk om te gieren: sinds jaar en dag is er heibel op het ANZ wegens het zingen van het Zuidafrikaans volkslied. Jarenlang zijn geuniforceerde bendes daar bijzonder welkom geweest. En in het meest recente nummer van het ANZ-tijdschrift (1/14, p. 5) sleurt niemand minder dan Davidsfonds-voorzitter Clem De Ridder er een Cyriel Verschaeve bij om het teme *«Geen vreemden als heersers in 't land te verduidelijken: "Omdat het lied van gedachten krachten maakt is elk Vlaams-Nationaal Zangfeest vanouds én zingen én belijden." Wat Verschaeve met dat belijden bedoelde hebben honderden Vlaamse jongens aan het Oostfront mogen ondervinden.*

Wat krijg je ook alweer als je met de hond slaapt? Precies.

een waarheid als een koe



acco

minimale prijzen
 maximale kwaliteit
 en met een

ACCO-AANDEEL EXTRA-VOORDEEL

Veto, jaargang 12 nr. 21 dd. 6 maart 1986

Redactieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofredactie: Pascal Lefèvre en Bert Malliet

Redaktiesekretaris: Filip Huyzentruyt

Redactie: Kris Blyckers, Eddy Daniels, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Frederic Marain, Marc Sys, Didier Wijnants

Fotografie: Geert Coene, Peter Vermeiren

Zetwerk: Paul Bijmens, Ria De Schutter, Marc Heeren, Filip Huyzentruyt, Didier Wijnants

Lay out: Kris Blyckers, Marc Heeren, Jan Huyse, Pascal Lefèvre, Kaat Lust, Ann Schellemans, Marc Sys, Didier Wijnants

Huistekenaars: G&D&MME

Medewerkers: Lia Boudouin, Gilberte Boeckmans, Bert Broens, Geert Coene, Carl Goovaerts, Rudy Lanssens, Bruno Peeters, Dirk Poelaert, Tuur Ruytjens, Geert Stubbe, Dirk Van Boxem, Dirk Van Duyse

Eindredactie: Marc Heeren en Jan Huyse

Oplage: 8000 exemplaren

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 60,-; niet-studenten: 250,-; steun vanaf 500,-;

over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redactieadres bezorgen

Redactievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

IJzig bier bij vriesweer

Ter gelegenheid van het honderdjarige bestaan van het Vlaamse Rechts-genootschap (VRG) werden tal van activiteiten georganiseerd. Meest in het oog springend was uiteraard de wereldrekordpoging.

Donderdag 27 februari om 14u. Ondanks het gure weer kreeg het VRG toch vele belangstellenden warm voor een trip naar de autovrije Oude Markt. Opzet van het hele gebeuren was tweeduizend studenten na elkaar een *ad fundum* te laten plegen, om alzo een plaatsje in het Guinness book of Records te bemachtigen. Het vorige officieuze rekord stond op naam van een vijfthonderdtal Noordberden.

Een lokale brouwerij sprong als sponsor mee het vat in teneinde ook een wereldreputatie op te bouwen. Het speciaal bedrukte geschenkglas met VRG logo én de inhoud werd dan ook door haar verstrekt. Voor de buitenwereld werd het klichee van de

student-zuipschuit nog maar eens bevestigd in het jaar van het bier.

Als "prominent" werd burgemeester Van Sina gevraagd de eerste pint te ledigen. Zich bewust van de belangstelling aarzde hij niet zijn stad alsook zijn industrie op te hemelen. Zijn meer dan zwakke bierdrinkers-kapaciteit verdient nochtans een ervolle vermelding.

Gerechtsdeurwaarder Vanheukelen observeerde 1701 zwelgende studenten tussen 14.33 en 17.37 u. Hoewel geen 2000 bierliefhebbers, toch voldoende om het gegeerde te verwerven. Een sukses voor het VRG, ondanks de noodzakelijke stop van de poging wegens een glazetekort. Tachtig bewakers slaagden er immers niet in de glasvoorraad afdoende te beschermen tegen niet deelnemende soevenirjagers.

Het VRG haalde haar slag toch thuis. Een heus rekord én werk voor de geneesheren...

Dirk Van Duyse
Geert Coene



Sinds WC's in geheel Leuven stukspringen kennen de openbare toiletten op de Oude Markt een (foto Veto)

Alweer!

VTK vergaderde

De Vlaamse Technische Kring (VTK), de fakulteitskring van de burgerlijk ingenieursstudenten, resp. teert zichzelf. Als zij iets doet, wil zij dat goed doen. Dit jaar wordt er gestreefd naar een drievuldigheid: drie algemene vergaderingen, drie TD's en vanaf maandag 3 maart drie externe TK-raden. Dit zijn de uitgebreide presidiumvergaderingen, bestaande uit alle jaarverantwoordelijken en het presidium (cfr. *Inspiraak van de basis*, Veto nr. 8). Als VTK het nodig vindt om zo weinig frekwent te vergaderen, dan moeten er wel interessante zaken besproken worden.

De opkomst van deze heugelijke bijeenkomst was eigenlijk vrij groot. Zeker gezien de manier van aankondigen. De uitnodigingen voor de jaarverantwoordelijken (met daarin de agenda) werden pas donderdag 27 februari gepost. In de editie van maandag 3 maart van het wekelijks informatieblaadje *bakske* stond er niets te lezen over het doorgaan van de externe TK-raad. In feite zijn dit evenwel open vergaderingen waar iedereen binnen mag. Maar zijn de vergaderingen met weinig aanwezigheid niet de meest efficiënte? Kwestie van hoe minder zielen, hoe meer vreugd.

Zuid-Afrika

Eerste discussiepunt: bespreking van de raden. De vertegenwoordiger van kringraad vroeg op de eerste plaats aandacht voor de akties rond de regeringsmaatregelen. Wonder boven wonder bleek VTK akkoord te kunnen gaan met de platformtekst van het Nationaal Aktie Komitee (NAK). Als steun aan het regionaal aktie comité (en aan de organisatoren van de schattenjacht) werd een bijdrage van 500 fr gedaan.

Op de tweede plaats werd er nogmaals de aandacht gevraagd, maar dan voor de Zuid-Afrika problematiek. Vanuit de ASR is er gevraagd in welke mate de kringen willen bijdragen voor het uitnodigen van de Zuid-Afrikaanse (zwarte) bisschop Mkatshwa (cfr. *De moeizame weg naar het medeheer*, Veto 18).

De kring van de studenten van de aanvullende licentie informatica (DALI) had VTK gevraagd een brief naar professor Snoey, dekaan van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen, mee te ondertekenen. In deze brief zou er aangedrongen worden dat hij dan op zijn beurt op Akademische Raad zou aandringen op het uitnodigen door de KUL van bisschop Mkatshwa. De externe TK-raad van VTK achtte dit niet nodig. Het was evenmin nodig dat de studenten die persoon zouden uitnodigen (met bijbehorende financiële

gevolgen). Gezien de geschatte kosten van 75000 fr werd er geopperd dat er beter een "goedkope" persoon zou uitgenodigd worden die evengoed op de hoogte zou zijn. Bovendien moest de "tegenpartij" ook aan het woord gelaten worden.

Germania

Een heel tijdje geleden zijn de schachten van VTK tijdens hun doop "binnengevallen" op de doop-TD van Germania. Dit hield in dat een honderdtal personen binnengedrongen zijn in zaal Broadway zonder de normale inkom te betalen. Germania nam dit niet en vroeg schadevergoeding. Vanuit VTK werd er dan voorgesteld om twee vaten te geven: één in de fakbar van L & W, één in die van VTK. Vermits de fakbar van L & W financieel geen bindingen heeft met Germania, heeft het geven van een vat geen enkel positief effect op de kas van Germania.

Germania vroeg nog steeds een schadevergoeding van 4000 fr (voor ongeveer 100 "binnengedrongenen"). De TK-raad vond dat VTK toch heeft bijgedragen aan de sfeer op die TD, en dat Germania toch profijt deed dankzij de winst op de drank. Daarom werd er gesteld dat VTK zo generieus is om twee vaten te geven, één in de fakbar van L & W, en het tweede in de eigen fakbar, gelegen aan VTK. De bal is hiermee teruggespeeld aan Germania.

Het volgende discussiepunt was Kultuurraad. Samen met het referendum over ASR-KrUL van een tijdje terug was er ook gepeild naar de interesse voor Stuc-Kultuurraadwerking. Helaas waren de resultaten daarvan nog niet bekend. Het bestaan zelf van Kultuurraad werd niet in vraag gesteld, ook niet de doelstelling dat Kultuurraad voor die organisatie moet zorgen die de kringen niet kunnen organiseren. Uit de discussie achteraf bleek dat VTK vier punten naar voor kon schuiven als zijnde opbouwende kritiek. Er zou meer studentgericht moeten gewerkt worden; er zou meer aan vorming moeten gedaan worden, vooral voor kandidatuurstudenten; het zou er minder elitair aan toe moeten gaan; en nieuw bloed in de structuur zou ook geapprecieerd worden.

Onderwijswerking

De nieuwbakken onderwijswerkgroep van VTK stond ook op de agenda. Er blijkt heel wat aan de hand te zijn in verband met de tekenzittingen. Sommige departementen hebben hierover alternatieven geformuleerd. In de stemming na een verhitte discussie bleek dat de studenten op de TK-raad ongeveer allemaal voorstander waren van een multidisciplinair ontwerp in plaats van het aanleren van computerprogramma's.

Nog een probleemgeval is de reisweek. De profren geven een week geen

les, en de studenten kunnen dan op reis gaan (met inbegrip van enkele bedrijfsbezoeken). Het blijkt echter dat een meerderheid thuis blijft en dat ligt de profren en de mensen, die wel meegegaan zwaar op de maag. Een enquête zal meer licht in de duisternis moeten brengen.

Na de oekendmaking van de resultaten van het (geflopte) referendum werd er overgegaan tot het bepalen van het verkiezingsreglement voor dit jaar. De meerderheid vond dat het reglement open moest staan voor het fenomeen "lolloegen"; dit zijn mensen die opkomen voor de verkiezingen om leute te maken, zonder het gevaar om verkozen te worden. Deze lolploegen die vroeger dikwijls voor de sfeer op het verkiezingsdebat zagen, evenals de serieuze ploegen, krijgen voor hun loltrapperij of hun campagne 2500 fr van VTK.

Na de varia toog iedereen vermoed kot-waarts. Vermoed door de lange duur van de vergadering. Als bepaalde mensen zouden inzien dat meer vergaderingen een verlichting zou betekenen van de agenda, en de jaarverantwoordelijken hierdoor meer de indruk krijgen dat zij werkelijk mee kunnen beslissen wat VTK naar buiten uit verkondigt, dan zouden de vergaderingen korter en interessanter worden.

Bruno Peeters

Voulez-vous danser?

MEDICA — De typische danspartijen rond het middernachtelijke uur uit "the gay nineties" kennen tot groot vermaak van de geeneekstudenten een levendige revival onder de charmante leiding van Cathérine, Medica's cultuurverantwoordelijke. Ze is niet alleen bijzonder knap in het uitdokteren van de verrukkelijkste cosmetische preparaten, maar deze kunstzinnig aangelegde dame geeft ook blijk van een grote originaliteit bij de organisatie van een diskreet *bal masqué*.

De rustige muziek van wals, tango, quickstep en foxtrox zal temidden van een fraai versierde zaal vervloeiën tot een orgie van waxine-lichtjes en zilveren theeserviezen. De jonge dames, keurig gechaperonneerd, kunnen zich er tegoed doen aan kersenbonbons, geuroestde zoute amandelen, gevulde schuimpjes en passende likeuren. De heren die hun Spaanse levenswijze eventjes terzijde zetten realiseren zich nu ook dat ze met elkaar van het goede der aarde mogen genieten. De bekoring van een mooi blaadje tabak en de van de goudbruine broeders die armagnac en cognac toch zijn, temmen feilloos de al te wakkere geest en weten de goede uren te rekken. Kortom eenieder die zijn fors embonpoint of zijn geweldige boezem met een fraai geborduurd kledingsstuk kan verdoezelen wordt vriendelijk uitgenodigd op Medica's *bal masqué* op vrijdag 7 maart om 21.00 uur in de hall van Gasthuisberg (Onderwijs en Navorsing).

Dirk Poelaert

RvS-begroting

Op de agenda van de vergadering van de Raad voor Studenten-voorzieningen (RvS) vorige vrijdag stond naast het bepalen van een standpunt ten aanzien van de regeringsmaatregelen ook de verdeling van de toelagen voor studentenorganisaties centraal. De vergadering kende een gemeenleerd en bijwijken heftig verloop.

Dat er regeringsmaatregelen op komst zijn die studenten en jongeren in het algemeen verder in de afgrond duwen, zal de aandachtige lezer(es) wellicht bekend zijn. Reeds de vorige vergadering werd door de studentendelegatie gevraagd aan de RvS om over het eisenplatform van het nationaal aktiecomité (zie Veto vorige week) een standpunt in te nemen. Dit leek hen logisch daar RvS belast is met het beleid van de sociale sektor aan de KUL en als dusdanig direct gekonfronteerd wordt met o.a. de blokkering van de sociale toelagen.

Malaise

Maar (vooral) de akademische fractie van de RvS dacht er anders over. Ze beweerden dat het platform nogal verdedigend is opgesteld en dat de maatregelen nog niet concreet uitgevoerd zijn. Bovendien wezen ze erop dat het platform te concreet was en in te negatieve bewoordingen geformuleerd zou zijn.

Is dit niet eerder een alibi dan een gefundeerd argument om geen standpunt te moeten innemen? De studentendelegatie vrees van wel. U merkt het wellicht al, tot een stemming over het platform kwam het niet en er werd voorgesteld om een tekst op te stellen waarin erop gewezen zou worden 'dat de regering bekommerd moet zijn om de toekomst van de jeugd'. De studenten hadden de indruk dat voorzitter Maschelein ten allen prijze wilde vermijden dat RvS met een duidelijk standpunt naar buiten zou treden.

Het is de zoveelste eksponent van de recente malaise rond het innemen van standpunten, die als een kankergetzel zowat alle geleidingen van de unief aantast: de studenten vergaderen eendeloos om te beslissen of een bepaald probleem nu al dan niet studenten aanbelangt en of ze daarover dan al dan niet een standpunt mogen over innemen; de rektor dumpt, handig maar niet onopgemerkt, de Zuid-Afrika problematiek in een commissie en prof. Maschelein stuurt de RvS voorzichtig in de richting van een beleefde opmerking in plaats van een standpunt in te nemen. Schrik om de rektor vóór te zijn?

Ook de verdeling van de toelagen aan studentenorganisaties (ASR-KrUL) stond op de agenda. Op de verzoeningsvergadering werd overeen gekomen om de nieuwe koepel te starten

op 1 september en dus voor de eerste 8 maanden van het burgerlijk jaar dient het geld tussen ASR en KrUL verdeeld te worden. De voorzitter stelt voor om het budget voor studentenorganisaties niet voor 8 maanden, maar voor 6 maanden vast te leggen; hij zag het als een middel om druk uit te oefenen op de aanslepende verzoening. Dit voorstel werd aanvaard; het gaat over een bedrag van 6 miljoen die verdeeld moet worden over cultuurraad, sportraad, ASR (kringraad, sociale raad, veto) en KrUL. Voor de afsplitsing KrUL-ASR bestond er een verdeelsleutel van de subsidies binnen ASR. Ook dit jaar zou die voor cultuurraad en sportraad gehandhaafd blijven.

Nikske werking

Van ASR-zijde werd er op de raad sterk op gehamerd dat KrUL geen subsidies zou ontvangen, eenvoudigweg omdat ze geen werking hebben. Van sociale werking bij de KrUL heeft ASR niets gemerkt. Dit wordt rondout toegegeven door de KrUL (sic) maar naar eigen zeggen beschikken ze wel over een onderwijswerking: de repetitoraten in economie en hult computers. Vanuit ASR-zijde wordt daarop gerepliceerd dat dit hoegenaamd geen onderwijswerking is; wanneer er kortoren worden vastgesteld in het universitair onderwijs, in dit geval te weinig monitoraten en te weinig computers, dan moet de studentendelegatie dat niet zelf organiseren (ze heeft daarvoor niet de nodige middelen), maar de situatie aanpakken en actie voeren. Aangezien KrUL dus nikske werking heeft, moeten ze ook geen subsidies ontvangen voor Faze, daar dit op geen werking steunt.

Nagenoeg de volledige RvS heeft felle kritiek op de organisatie van de repetitoraten voor KrUL; daarvoor mogen geen sociale gelden aangewend worden en het is in tegenstelling met een vroeger gemaakte afspraak. Iedereen is wel akkoord om KrUL geen subsidies te geven voor sociale werking, maar vinden toch dat ze subsidies moeten krijgen voor onderwijswerking en Faze. De ASR studentendelegatie begrijpt deze houding geenszins en protesteert fel: zowel de personeelsfractie als de profren hebben felle kritiek op KrULs onderwijswerking en toch krijgen ze er subsidies voor! De beschikbare gelden voor onderwijswerking en studentepren, de grote twistpunten, worden verdeeld als volgt: ASR 3/4 en KrUL 1/4.

De vergadermoedheid zal er wellicht toe bijgedragen hebben dat deze laatste stemming wat overhaast diende te gebeuren: in de sfeer van 'dan zijn we er vanaf' in plaats van grondig naar de argumenten van de verschillende partijen te luisteren. De ASR-afgevaardigden beklagen er zich over dat ze daar werkelijk op tafel moeten banken, vooraleer er geluisterd wordt. En als ze dan luisteren, dan trekken ze niet de voor de hand liggende conclusies.

Marc Sys

Mei '86 komt eraan

Het valt niet mee om in 1986 jongere te zijn. Langdurige werkloosheid, wachttijden die om de haverklap verdubbeld worden, een miniem dubbeld, verlengde dienstplicht en meer van dat fraais. Jongere zijn in '82 en '84 viel ook al niet mee, en toen waren er de Jongerenmarsen voor Werk. Dit jaar heet dat Mei '86, inclusief verwijzing naar het turbulente maar getewollen jaar 1968. Mei '86 is een jongerenbeweging voor werk die grosso modo bestaat uit dezelfde organisaties als twee en vier jaar geleden. Enkel een aantal vakbondorganisaties hebben afgehaakt. Teveel partijbinding waarschijnlijk.

Aktie dus, en wel hierom: het gaat niet op dat de maatschappij een hele generatie jongeren in de kou laat staan, en het dan onmogelijk maakt een menswaardig, zelfstandig bestaan op te bouwen.

Deze regering wil de wachttijd nog verduubelen, en is blijkbaar van mening dat de jongeren best thuis bij moeder aan de haard kunnen blijven. Dat is een zware financiële belasting voor vele gezinnen, die al flink hebben ingeleverd onder Martens V, en nu, onder Martens VI nog een steekje in de rug krijgen. Het is ook een psychologische last, omdat het niet prettig is een hele dag thuis te zitten en te weten dat je mogelijkheden hebt die je buiten je eigen wil om niet kan ontlopen. Dat is niet aangenaam voor de jongere zelf, maar ook niet voor het gezin waarin hij/zij zit te kniezen.

Geen verlenging

Daarom eist Mei '86 geen verdubbeling maar afschaffing van de wachttijden, en een volwaardige uitkering van 19000 fr per maand. Reken maar eens na: als je zelfstandig wil wonen en meer wil dan een bed en wat brood, is dat het bedrag dat je nodig hebt. Je loopt er nog niet ver mee, maar het is een minimum, een begin. De vraag stelt zich wie dat dan allemaal moet gaan betalen. Het antwoord is duidelijk. Zelfs de regering geeft toe dat het tijd wordt dat de bedrijven gaan investeren in projecten die arbeidsplaatsen opleveren. Dat lost het probleem langs twee zijden op: er zullen minder uitkeringen moeten uitbetaald worden, en zo hoeft de totale som van de uitkeringen niet verhoogd te worden. De verhoogde winsten van de bedrijven kunnen dan ook ten goede komen aan de werknemers en aan wie nu nog werklozen zijn. Tenslotte hebben zij door hun inleveringen die winsten mee mogelijk gemaakt.

Ook de dienstplicht moet zozegzegd dringend verlengd worden. Jongeren, en om hen gaat het hier toch, hebben daarbij hun vragen. Het is nu al een periode waarvan velen het nu niet inzien, en ze verlenen is nog maar eens een last op de schouders van die jongeren die al zo weinig van de staat te verwachten hebben. Bovendien is er een grondiger aanpak van het defensiebeleid nodig. Het wordt tijd dat

er terzake een coherent en doordacht beleid wordt gevoerd. Zonder meer de dienstplicht verlenen is toch wel een beetje te kortzichtig.

Dan zijn er de nepstatuten. U kent ze wel: BTK, DAC, tewerkgestelde werklozen, Nuttige jobs, veelal, alleen wordt je niet vergoed voor wat je daar doet. Je hebt geen werkzekerheid, en je wordt sterk benadeeld in de sociale verzekering. Nepstatuten zijn een kwaal, en een misbruik van arbeid en intellect. Al wie in die nepstatuten werkt, moet een volwaardige job krijgen, omdat wat ze doen maatschappelijk verantwoord is. Het is toch niet teveel gevraagd om mensen te betalen voor wat ze presteren?

Ik (Ali) in België

Bovendien worden jonge immigranten zwaar gediscrimineerd. Zij hebben het voordeel geen wachttijd te moeten uitzitten, maar dat enkel maar omdat ze toch geen werkloosheidsuitkering krijgen. Het gaat om jongeren die hier opgegroeid zijn, en het vaderland van hun paspoort niet of nauwelijks kennen. Zij horen daar niet, zij zijn Belgen. Maar ze moeten wel kunnen bewijzen zes maanden te hebben gewerkt alvorens ze een uitkering krijgen. Geef toe, in deze tijden en zo goed als onmogelijke opdracht. Het enige werk dat ze kunnen krijgen, is zwartwerk, waarin ze dan nog eens uitgebuit worden. Hoe dat allemaal juist in zijn werk gaat, kan u lezen in *Gans Uten* (Ik, Ali) van Gunter Walraff. Maar zo vallen ze wel, uit harde economische noodzaak, buiten het circuit van de sociale zekerheid. Een mistoestand waaraan dringend iets moet gedaan worden.

Om werk te vinden, heb je een diploma nodig, en voor een diploma moet je studeren. Maar ook de democratisering van het onderwijs wordt bedreigd. Coens mag dan wel alle latten gelijk leggen, hij legt ze op een hoogte waar enkel de Segei Bubka's onder ons nog over kunnen. Inschrijvingsgeld wordt verhoogd, sociale toelagen geblokkeerd, één of andere vorm van Numerus Clausus ingevoerd, de beurzen worden niet geïndexiseerd, enfin, u kent die maatregelen ondertussen al wel.

Harde actie is dus noodzakelijk, en Mei '86 organiseert daarom een waarschuwingbetoging op zaterdag 9 maart. Het platform van die betoging luidt: Geen verlenging van de dienstplicht, geen verdubbeling maar afschaffing van de wachttijden, volwaardig werk voor iedereen, geen nepstatuten, 19000 fr voor iedereen, gelijke rechten voor migranten en recht op onderwijs voor iedereen. De datum nog eens? Negen maart, 12 uur 's middags op het Anneenseplein in Brussel. Zorg dat je daar bent, en wees gerust, je zal niet alleen zijn. Op de jongste vergadering van sociale raad werd immers beslist dat de ASR dit platform en deze betoging steunt. Hiermee volgde zij de beslissing van het Nationaal Aktiecomité van 19 februari op. Voorwaar een daad van anti-korporatisme.

Het is onze taak, en dus ook die van u, om er nu iets aan te doen, en dat kan op de waarschuwingbetoging van 9 maart. Dit is een actie voor een volwaardig bestaan anno 1986 voor een hele generatie jongeren waar u ook toe behoort.

Dirk Van Boxem

Haast en spoed is zelden goed! Nou, met zo'n klisjé moet je bij onze lijkenhandelaar niet alkmom. Je grootmoeder is nog maar net godvruchtig ontslapen, of onze haastige aasgler llimmert de prijzige kist al dicht en duwt ze in zijn statige corbillard.

We kunnen hem niet helemaal ongelijk geven. Er valt immers weinig tijd te verliezen. Tussen de krokodilletranen bij de begrafenis en het gevecht tussen de afgunstige nabestaanden om de erfenis rest er nog maar een kleine tijdspanne.



Het groenboekdebat

BLK — Op vijftiengint februari 11. organiseerde de Landbouwkring een debat over het Groenboek. In dit Groenboek geeft de Kommissie van de EG aan hoe zij het toekomstige landbouwbeleid ziet. Voor een vijftigtal aanwezigen leidde Patrick, de praeses, Noël Devisch (kabinetschef van Andriessen, de landbouwkommissaris van de EG), Odiel Zwaenepol (economisch adviseur van de Belgische Boerenbond) en professor Gerard Boddez (landbouwekonom KUL) in.

Noël Devisch begon met te zeggen dat beide andere panelleden vrienden van hem waren, een voorbeeld dat dezen later zouden volgen. Er bleek trouwens ook uit het verloop van het debat dat de heren zeker geen vijanden waren. Noël Devisch stelde dat het groenboek een poging was om de huidige — problematische — toestand van de Europese landbouw te analyseren en tegelijk oplossingen aan te reiken voor de budgettaire en sociale moeilijkheden, met de bedoeling een brede discussie los te maken.

Volgens hem was iedereen het eens over de oorzaken van de huidige crisis: het landbouwbeleid is tot hertoe uitgegaan van de achterhaalde situatie van een Europa dat — vlak na de laatste wereldoorlog — niet in staat was in de eigen behoeften te voorzien. Nu Europa echter een netto-eksporteur van landbouwprodukten geworden is, worden de grondlijnen van dat beleid (opdriven van de produktie en kunstmatig hoog houden van de prijzen om de boeren te beschermen) onhoudbaar.

Roerende eensgezindheid ook over het nut van de familiale bedrijven (die minder frekvent zijn in de USA). Dat de landbouw ook funkties buiten de produktie heeft zoals het beheer van het landschap, daar zit evenmin iemand graten in. De moeilijkheid om landbouwprodukten te exporteren zijn gekend: hoe meer een land landbouwprodukten invoert, hoe problematischer de betaling ervan.

De 'lapmiddelen', namelijk kontingentering, die tot hertoe in de eerste probleemsectoren zijn gebruikt, vertonen duidelijk nadelen. Kontingentering bestaat er in het algemeen in de bedrijven slechts een vaste prijs te garanderen als hun produktie die van een bepaald basisjaar niet overschrijdt. Het probleem is nu dat het politiek onmogelijk blijkt de kontingentering streng genoeg toe te passen, omdat er een produktie'drang' blijft bestaan die niet in te tomen is. Een bedrijf dat op een dergelijke manier in zijn hoofdproduktie belemmerd wordt, zal zich immers op iets anders toeleggen (de produktiekapaciteit blijft immers bestaan!). Op die manier komt deze sektor weer onder druk, zodat ook daar weer kwota's nodig zijn, enz... Met andere woorden, kwota's zijn besmettelijk. Bovendien is de administratieve rompslomp, de beveziging van de bestaande-slechte-toestand enz...

Tussendoor liet Devisch zich ook ontvallen dat de biotechnologie zich te veel toelegt op het vergroten van de

produktie, meer dan op het verwerken ervan: 'we moeten af van het idee dat we alles moeten kunnen opeten wat er op de bedrijven geproduceerd wordt.' Een analoge trend zet zich door in de zogenaamde grondloze landbouw: varkens of kippen die vlees en eieren produceren met Amerikaanse soja, zonder dat de boer een vierkante centimeter landbouwgrond nodig heeft.

De oplossingen die de kommissie nu in petto heeft — en waar dus biljante niet iedereen het mee eens is — zijn, afhankelijk van de sektor, terug te brengen tot een aantal hoofdlijnen:

- de prijzen vrijer laten, te dus laten zakken om het budget te ontlasten en de produktie te ontmoedigen
- de kleine bedrijven rechtstreeks steunen — dus niet via de prijzen — om sociale drama's te voorkomen
- overschakelen naar niet-probleemsectoren (bv. schapevlees, hout)
- de kwaliteitsseizoen opdriven: de boeren minder, maar beter laten produceren
- een uitkoopregeling: oudere boeren betalen om hen te doen opgeven met produceren en om te voorkomen dat ze hun bedrijf overgeven. Hij bleef wel erg vaag over wat er dan met die grond moet gebeuren.

Dan nog gaf Devisch toe dat er problemen zijn: de 500 miljard BF voorraden die nauwelijks weg te krijgen zijn, de politieke onwil van de lidstaten, de psychologische afkeer van de boeren voor rechtstreekse steun...

Odiel Zwaenepol van de Boerenbond kwam na wat hollere retoriek dan toch terzake, maar moest wel toegeven dat hij ook de oplossing niet in petto had. Toch beschuldigde hij de EG ervan niet voldoende de eksport te steunen en de eigen produktie voor te trekken. De EG voert nog altijd plantaardig eiwit en vet in (soja, aardnoten...). Wij zouden dit volgens hem zelf moeten produceren via onder andere vitsen en koolzaad. Dit zou wel erg duur uitvallen, en daarom was Devisch er eigenlijk tegen. Zwaenepol leek voor een groot deel plichtsbewust het Boerenbondstandpunt af te dreunen, hoewel hij er zelf als econoom niet al te veel in geloofde. Hoes het anders te verklaren dat hij eerst toegeeft dat op de wereldmarkt de vraag niet opgedreven kan worden door de prijs te laten dalen (de Derde Wereld kan toch niet betalen) om onmiddellijk daarna een agressieve eksportpolitiek te propageren.

Professor Boddez tenslotte ging — na een totaal niet terzake doende maar in dank aanvaarde lofzang op Floreat — resoluut de theoretisch-economische toer op. Vooreerst hield hij de mentaliteit binnen de EG, die protektionisme kennelijk pas verwerpt vindt als het geld kost. Pariteit (± gelijkheid) van de inkomens is een economische vloek: het is juist de motor van de optimale reallokatie van de produktiefactoren. Produktiviteit beknochten is vernietigen van welvaart en als zodanig onduidelijk. Professor Boddez haalde ook nog een bijkomend probleem aan: het verdwij-

nen van produktie — en dus inkomen — uit de landbouw. Bijvoorbeeld: het onkruid dat vroeger doór de boer weggeschoffeld werd, wordt nu bij Bayer in Antwerpen vernietigd in chemische reaktoren.

Het herleiden van het probleem tot een aantal economische basisgegevens (een geringe prijselasticiteit voor landbouwprodukten, de onvermijdelijkheid van verschuivingen bij een andere dan de evenwichtsprijs, een oververzadigde wereldmarkt) is echter wel een interessante intellectuele bezigheid, maar het brengt ons nog geen stap dicht bij een oplossing. Hier schoot professor Boddez dan ook schromelijk tekort. Of was hij niet in een oplossing geïnteresseerd? Hoe dan ook, de weerslag op de economie als onze markt plots overspoeld zou worden door granen en vlees aan wereldmarktprijzen zou ook niet onverdeelde positief te noemen zijn, dunkt me.

Na het innemen van de standpunten was er gelegenheid voor het publiek om vragen te stellen, met de bedoeling een discussie uit te lokken. Dat mislukte schromelijk: de heren konden elkaar veel te goed en bleven zorgvuldig uit elkaars waarwater, voor zover ze het al oneens waren. Wel werden er een paar technische zaken toegelicht.

Zo bijvoorbeeld dook al onmiddellijk de 'omgekeerde vraagkurve' op. Dit is de basis voor een geliefkoosd argument van de landbouworganisaties: als de prijzen dalen zou de boer zijn produktie verhogen om zijn inkomen te behouden; als de prijzen stijgen verhoogt de produktie natuurlijk ook, dus kunnen de prijzen best stijgen wat dat hebben de boeren toch nog het liefst. Een dergelijk mechanisme is in de praktijk nooit vastgesteld, en is ook onlogisch (waarom zou de boer niet voor een hoge prijs willen produceren wat hij voor minder wel voortbrengt). De vraag werd dan ook weggehouden — vooral door professor Boddez, die er zelfs voor aan het bord ging staan.

Een produktiebeperking per hektare kan niet wegens de verschillen tussen de landen. Wat met Nederland met zijn enorm hoge melkprodukties per hektare? Overigens zou het zeer moeilijk te controleren zijn. Het grootste deel van de discussie kwam echter neer op een herhalen van de vroeger ingenomene standpunten. Geen debat in de sterke betekenis van het woord dus, maar wel een interessante avond, die veel informatie bracht en een zeer komplekse materie veel verhelderd zal hebben voor een aandachtig publiek.

Tuur Ruytjens

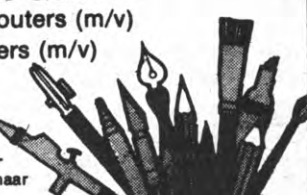
P.S.: Velen die niet vertrouwd zijn met landbouw en haar problematiek zullen zich afvragen waarom we met die overschotten de honger niet uit de wereld helpen. Het probleem is echter dat juist de dumpingspraktijken van de westerse landen op de wereldvoedselmarkt de veelal op landbouw steunende economieën van de Derde Wereldlanden ondermijnen. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden: er is voldoende genoeg, maar het is slecht verdeeld. Wat de Derde Wereld nodig heeft is stijging van de koopkracht. Daar zouden we trouwens allemaal wel bij varen.

Veto werft aan

- onervaren lay outers (m/v)
- onervaren zettters (m/v)

opleiding wordt door
bekwame medewerkers
verstrekt (kosteloos)

Aanmelden op het Veto-
sekretariaat en vragen naar
Filip



Een auditorium in het AV, vorige week donderdagavond. Georges Debunne. Hij spreekt niet moeizaam, de handen niet zenuwachtig in en over elkaar wrijvend. Er was een gestructureerd betoog, dat wel, maar voortdurend was er ook iets meer. Onzegbaar, of toch bijna, want wie goed luisterde, begreep het: de vragen die zich voor de vakbeweging opdringen, zijn levensgroot.

De Europakring had Georges Debunne uitgenodigd om over *De toekomst van het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV)* te praten. Begrijp het niet verkeerd. Over die toekomst als zodanig heeft hij bitter weinig gezegd. Het gevaar om potsierlijk over te komen, is immers nooit ver weg. Het was eerder een behoedzaam opmaken van de stand van zaken en een voorstellen van de mogelijkheden. Alleszins leken de dagen van het ABVV-kongres van 1971, waar een hardere ideologische houding vooropgezet werd, zo hemels ver weg... Een overzicht.

Europa

Na een inleidend woord van prof. Blanpain, begon Debunne met: "Het EVV bestaat", en dat is al heel wat. Want het EVV was aanvankelijk socialistisch. Pas na grote discussies werden in '74 ook de kristelijke en kommunistische vakbonden toegelaten. Tegenwoordig is het EVV vertegenwoordigd in heel democratisch West-Europa, dus ook in niet-EG-landen. Debunne zelf is eerst ondervoorzitter geweest van het EVV, daarna voorzitter.

Een tweede idee was *meer Europa, of geen Europa meer*. Trouwens, nu al werden belangrijke zaken over de Europese hoofden heen bedisseld, zoals vrede en ontwapening. Maar ook hier weer geen verstopperje achter grote retoriek: niet alle vakbonden zijn niet even Europa-mind. De politieke houdingen t.a.v. de EG in de verschillende landen beïnvloedt de nationale vakbonden. Zo bijvoorbeeld spreekt het Britse TUC zich niet duidelijk uit voor een politiek verenigd Europa. Wel is er éénzelfde, Europees, sociaal-economisch programma binnen het Europees vakverband.

In '84 nodigde het EVV alle Europese regeringen en patronaten uit om in Straatsburg te discussiëren over een programma. "Enkel de Britse regering was niet aanwezig." Hoe dan ook, over doelstellingen bleken alle partijen het eens: grotere groei, technologische vernieuwing, werkloosheidsbestrij-

Vakbeweging en toekomst Met de rug tegen de muur

ding. De standpunten liggen uiteen wat betreft de middelen. De vakbonden willen economische heropleving door overheidsinvesteringen, het patronaat door privé-investeringen. De regeringen blijven intussen klagen over hun beperkte budgettaire mogelijkheden, wat dacht je.

Ruggegraat

Debunne is niet bepaald de man om grote gevoelsgeladenheid weg te geven. Maar het was er toch aan te zien dat nu het terrein oneffener werd. De zinnen geraakten wat moeilijker geformuleerd, wrijvende handen en gekruiste armen wisselden elkaar sneller af.

Ik haatte dan ook de formele sfeer waarin zo'n avond nu eenmaal moet verlopen. Want datgene waar het écht om gaat, kan niet in een typische voordrachttaal vervat worden.

"In ieder land wordt de vakbond meer en meer met de rug tegen de muur geduwd." Door de grote werkloosheid zijn de patronen immers opnieuw de sterkste partij geworden: de voorraad werkloze arbeiders waaruit het patronaat maar hoeft te putten, is overvloedig, wat voor de vakbonden niet bepaald een comfortabele positie is om eisen te stellen.

"Men denkt dat men de ruggegraat van de vakbonden kan breken." Het enige middel daartegen is solidariteit, onder alle Europese vakbonden. Die solidariteit organiseren, is niet gemakkelijk. "Een arbeider leeft in zijn eigen fabriek, in zijn eigen regio. Hij spreekt nog altijd een lokale, hoogstens een nationale taal. Hem dan wijksamen dat de toekomst in Europese solidariteit ligt... De leiders van het EVV zijn er zich dus van bewust dat ze samen moeten ageren. Anders ontstaat een anarchistische toestand waar het patronaat enkel nog wil negotiëren op het vlak van de onderneming."

Volledige vrijheid

Overigens gaan de vakbonden akkoord met de grote vrije EEG-markt, akkoord met de technologische innovatie, enz. Enkel willen ze hierin sociale normen vastleggen, in de vorm van een Europese richtlijn, of een Europees kader-CAO. Het heet dan echter dat de eisen van de vakbonden elke evolutie stillengen. Maar je kunt het ook andersom zien: gesterkt door de werkloosheid, zijn het de patronen

die telkens de volledige vrijheid willen. Is dát misschien dan wel toegelaten?

Noteren we nog dat er onder het patronaat zeker mensen zijn van goede wil, "maar degenen die de vakbond willen vernietigen zijn nog altijd in de meerderheid."

De confrontatie

De vragen dan. Zo was er ondermeer de kwestie arbeidstijdvermindering: al of niet behoud van loon? Als er verdeling van de arbeidstijd doorgevoerd wordt met nieuwe aanwervingen, dan is Debunne bereid om over loonsvermindering te praten.

Hoe zat het met de klassenstrijd, de confrontatie: nog altijd een vaste doelstelling? Debunne's antwoord keerde de vraag ietwat om: niemand in het EVV wil volledig integreren in het kapitalistische systeem, er is nog steeds een zekere mate van confrontatie. Wel is de ene hierin harder dan de andere. Zo leeft in Duitsland de idee van "Mitbestimmung", in België spreekt men al eerder van "kontrole door de arbeiders", enz. Globaal gezien bestaat er nog steeds een konfliktueel systeem, maar toch wil men tot een consensus komen met het patronaat om een sterk, verenigd Europa mogelijk te maken, zodat een dam opgeworpen wordt tegen de invloed van de grote machtsblokken in de wereld.

Buigen

Tot hier dan. De discussie had misschien tot het merg moeten gaan, wie zal het zeggen. Zo zijn er de toenemende automatisering (denk aan de Londense drukkers) en de grote werkloosheid, die beide de slagkracht van de vakbond verwateren. Het leven dat meer en meer een risikokarakter krijgt: de crisis en de neo-liberale golf die een sfeer van onzekerheid, haast van angst verspreiden, een soort van "redde wie zich redden kan". Dit tasi ongetwijfeld de vakbondssolidariteit en -aanhang aan. Moet er nog zand zijn?

Moet het systeem veranderen, of moet de vakbond veranderen? Of nog: moet de vakbond het systeem bestrijden, of wordt de vakbond door het systeem ingehaald? Wie van beide moet dus buigen?

De discussie

Alleszins zal een vakbond een grond van bestaan blijven hebben. Want waar mensen zijn, is er onderdrukking,

of toch altijd de neiging daartoe. Alleen kan dit fenomeen door de geschiedenis heen van aangezicht veranderen, of complexer worden. Zo was vroeger het al of niet bezitten van kapitaal belangrijk. Dit is nu nog altijd van groot belang, maar wordt volgens mij aangevuld met nieuwe onderscheiden: het al of niet toegang hebben tot

informatie, het al of niet bezitten van de technologische kennis, ja zelfs het onderscheid tussen degenen die een plaats bemachtigen in het systeem (de werkenden), en degenen die uit de boot vielen (de werklozen).

De vakbeweging blijft niet bij de pakken zitten. "De discussie is volop aan de gang" is een zinnetje dat ik vaak hoorde, die avond. En vooral — zoals altijd trouwens — hoe meer men vastgeroeste principes en veronderstellingen in vraag durft te stellen, hoe gezonder de discussie.

Jozef Vangelder



GANDOIS kwam, zag en saneerde. Studenten die eerst niet uitgenodigd waren door AIESEC mochten binnen wegens de lage respons van het bedrijfsleven, voor een vierde van de prijs. (foto Veto)

Muzikale tea-room

Het studentenrestaurant van het Pauskollege is in de loop van dit trimester ook geopend op woensdagnamiddag van 15.30 u tot 17.00 u.

Gedurende die tijdspanne wordt een muzikale tea-room georganiseerd. In de maand februari zal er een aanbod zijn van 2 pannekoeken en een koffie tegen 30 frank.

De muzikale omlijsting wordt verzorgd door musicerende bewoners van het Pauskollege. □

't Zijn zotten die werken

Vroeger dacht ik dat een student hoger op de maatschappelijke ladder stond dan een scholier. Sinds ik jaarlijks hoor spreken over een *Abiturientendag* weet ik wel beter: het volstaat om één keer een dag je neus aan de universiteit te laten zien, om met een ronkende titel naar huis te gaan. Terwijl ik me hier zit dood te wroeten. Zeg nu zelf: *Abiturient*, daar passeer je toch moeiteloos elke sollicitatie mee, geen mens durft vragen wat het is, het klinkt bijna als *rector magnificus*.

Er zitten meer dergelijke onrechtvaardigheden in de akademische titulatuur. Iemand die vier jaar filosofie studeert heet *licentiaat*, wat tegenwoordig bijna synoniem is van "dopper". Maar als je een beperkt programma volgt, dan draag je de ronkende naam *baccalaureus*. Dat zijn drie extra letters ofte één extra lettergreep!

Nog oneerlijker is dat wie een programma van nagenoeg een volledig jaar volgt een "gewone" *baccalaureus* is, iemand die zes seminarie-uren meepikt een *speciale*. Om je haren uit het hoofd te rukken als je je suf geblokt hebt.

Ben je echter ambitieus, dan kan je als licentiaat *doctorandus* worden — en desnoeds je gans leven blijven. Maar ben je ambitieus én ijverig, dan passeer je met een lijvig profschrijft en dan degrader je stante pede tot gewoonweg *doktor*.

Als doktor heb je wel het voordeel dat je prof kan worden. *Gewoon hoogleraar* heet dat als je leerstoel wat om het lijf heeft. Word je echter ingehaald als schnabelaar, hulpje om de lege uren wat op te vullen... U raadt het: *buitengewoon hoogleraar*, noch meer, noch minder.

Zou alles niet veel simpeler zijn als wij onze stempelende intellectuelen maar ineens bevorderden tot "gewoon dopper" tot "buitengewoon dopper"? Ze zouden evenveel verdienen, maar het klinkt mooier. (ED)

Premier in Leuven Het Belgisch buitenlands beleid

Op uitnodiging van de Kring voor Internationale Betrekkingen hield premier Martens in Leuven een lezing over het buitenlandse beleid van België.

Voorerst wees hij erop dat België naar militair-politieke invloed gemeten een klein land is en dat het steeds moeilijker wordt een onafhankelijke koers te varen, nu internationale betrekkingen wereldwijd worden. Die betrekkingen hebben zich gekenmerkt door steeds groter wordende cirkels, die Martens illustreerde door de rol van België aan te tonen in allerlei samenwerkingsverbanden (EGKS, EG, NAVO...). Uit die verbanden lichtte hij er twee: de EG en onze buitenlandse veiligheid.

Veel nieuws kregen we echter niet te horen: voor wie de aktualiteit volgt, waren vele punten een herhaling van regeringsverklaringen of een uiteenzetten van recente ontwikkelingen. Zo had Martens het o.m. over de belangrijke Europese akte, die het oude Europese verdrag moet actualiseren. "De akte van Luxemburg heeft niet de verwachtingen ingelost, toch heeft ze haar belang, ook al voert ze geen grondige wijzigingen door. Die wijzigingen zijn immers ook niet minimaal".

Ook bij het buitenlandse defensiebeleid niets nieuws: onze politiek daar blijft steunen op de oude Harmel-doktrine: "Défense en militaire veiligheid zijn niet tegengesteld, maar vullen elkaar aan." "Ook al zijn de omstandigheden nu anders, toch blijft die doktrine het basisbeginsel van ons defensiebeleid, ondanks een breuk in het unionisme van het Belgische defensiebeleid, voor het eerst sinds WO II. Dat is te wijten, niet te danken, denk ik aan de houding van één bepaalde politieke partij, nl. de SP" (een uitspraak die hij nog tweemaal zou herhalen).

Na een herhaling van het bekende rakettenstandpunt ging hij nader in op de recente ontwapeningsvoorstellen van Gorbatsov. In dat verband las hij het kersverse regeringsstandpunt terzake voor, nl. dat "de regering zich verheugt over de jongste voorstellen die de kansen op ernstige onderhandelingen verbeteren en vaststelt dat de USSR zich beweegt in de richting van de nuloptie voor middellange afstands-raketten." Toch wees Martens erop dat ook de korte-afstands-raketten in Europa (SS-11 en 13), en de in Azië opgestelde SS-20 raketten ook voorwerp moeten worden van onderhandelingen. Bovendien moet er ook vooruitgang worden gemaakt met de afbouw van het onoverwicht bij de konventionele bewapening en met de



Martens nu ook in Veto. Maar hij had er wel volmachten voor nodig. (foto Veto)

vermindering van de chemische wapens. "Is een verdediging zonder nucleaire wapens wel nuttig voor West-Europa door het onoverwicht ten voordele van het Warschaupakt inzake konventionele wapens?" zo vroeg Martens zich af. "België blijft voortdurend van een totale ontwapening met nadruk op het konventioneel onoverwicht. Ook moeten vertrouwenswekkende maatregelen genomen worden, moet het non-proliferatie-

verdrag strikt nageleefd worden en de produktie van chemische wapens verifieerbaar zijn." Tenslotte stelde hij dat ook de eerbiediging van de mensenrechten een belangrijk element is.

Na kort diverse andere brandende vraagstukken aangeraakt te hebben, antwoordde Martens nog op enige vragen vanuit de volle promotiezaal van de Hallen.

Bert Broens

De universitaire vredesdag (-week, -dagen) in Leuven is zeker geen unicum. Ook aan andere, zowel binnen- als buitenlandse, universiteiten is 1 maart immers de dag waarop aandacht wordt besteed aan allerlei aspecten van oorlog en vrede, al dan niet wetenschappelijk benaderd.

Op de speciale UNO-zitting over Ontwapening van juni 1978 werd gesteld dat "regeringen en niet-gouvernementele organisaties aangespoord werden om een begin te maken met het ontwikkelen van programma's voor opvoeding tot ontwapening en vredesonderwijs op alle niveaus". In dat kader werd voor het eerst, eveneens in 1978, een Universitaire Vredesdag georganiseerd, en wel aan 2 Belgische universiteiten (UCL en ULB). Tegelijk werden

Internationaal karakter

alle hogescholen en universiteiten, waar ook ter wereld, uitgenodigd om 1 maart uit te roepen tot *Universitaire Vredesdag*. De keuze van 1 maart is niet toevallig want symbolisch: op die dag immers worden de slachtoffers herdacht van de radio-actieve neerslag van de eerste H-bom-test op de Bikini-atol (1954). Het initiatief van de Universitaire Vredesdag kreeg de steun van de Unesco, het Internationaal Vredesbureau van Genève en vier Nobelprijswinnaars. In 1979 dan nam ook Leuven voor het eerst deel aan de

Universitaire Vredesdag en in 1981 al werden aan zowat alle Belgische universiteiten vredesdagen georganiseerd. Ondertussen werd ook de *Internationale Vereniging voor Universitaire Vredesdagen*, met zetel in Brussel opgericht. Deze vereniging organiseerde op haar beurt een internationaal collokwium onder het thema "De Wapenwedloop en de Universiteit" waarvan de neerslag weer te vinden is in 16 aanbevelingen aan de universiteiten. Enkele punten hieruit zijn o.m. dat "de publieke opinie geïnformeerd

moet worden over het militair wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten" of dat "aan elke universiteit cursussen inzake vredesproblematiek en vredesopvoeding, toegankelijk voor alle studenten, in de bestaande programma's ingebouwd zouden moeten worden" of nog "dat een deontologisch charter zou opgesteld worden waardoor wetenschappers kunnen weigeren om mee te werken aan elk onderzoek van militaire aard". Basis voor dat alles zijn een aantal resoluties van de Unesco-Wereldconferentie over "Opvoeding tot Ontwapening". Sinds 1982 pas krijgt het internationale karakter van de universitaire vredesdag gestalte, als ook aan de universiteiten van Honduras, Parijs, Amsterdam en Delft vredesdagen ingericht worden. Andere universiteiten hebben reeds hun interesse laten blijken.

Bert Broens

V R E D E



Centraal-Amerika in Leuven: v.l.n.r. Soir-journalist Jean-Paul Marthoz

Als één van de laatste punten werd ook even het verband aangeraakt tussen Leuven en SDI. T.o.v. de KUL is er nog helemaal geen sprake van een kontrakt. Na een bezoek aan de VS zou prof. R. Van Overstraeten van IMEC (Interuniversitair Micro-Elektronika Centrum) tegenover Herman Hendrickx verklaard hebben: "Mijn labo heeft daar niets mee te maken." Wel zijn een aantal bedrijven geïnteresseerd als mogelijke onderkontraktanten (o.m. Glaverbel, Bell en OIP, een Gentse laserspecialist). Volgens Tuytens zou Van Overstraeten wel entoesiast vertrokken zijn naar de VS maar is hij teruggekeerd met het besef dat er voor ons enkel krumsels te rapen zijn. Bovendien zou, aldus Tuytens nog, Van Overstraeten goed beseffen dat zo hij interesse zou betonen en zou meewerken, Gaston Geens moeilijk-

SDI in de marge

heden zou krijgen in de Vlaamse Raad, die zowel in IMEC als in de DIRV belangen heeft.

Na afloop hadden we een gesprek met Steven Dierckx, die zich als assistent aan het Centrum voor Vredesonderzoek (KUL) beroepshalve met SDI bezighoudt. Ten persoonlijke titel uitte hij enige bedenkingen bij hetgeen er op de SDI-talkshow gezegd werd: "Het debat op zich vind ik een goed idee, omwille van de informatie en discussie, toch is het militair-strategisch aspect te weinig aan bod gekomen. Zo

is b.v. het concept "stabiliteit" wel aangeraakt, maar niet concreet ingevuld. En omdat dat niet gebeurd is denk men dat iedere verandering in strategie invloed heeft op de stabiliteit. Bij een nieuwe strategie moet men een aantal criteria nagaan: verminderen of vermeerdere de kansen op oorlog (hoe zit het met de afschrikings- en krisisstabiliteit?); hoe evolueert de wapenwedloopstabiliteit? Bovendien is onvoldoende gewezen op het feit dat met militair-strategische aspecten ook politieke effecten samenhangen. De eerste vraag in het hele SDI-debat is

immers de militair-strategische en politieke wenselijkheid (doelstellingen), wat niet hetzelfde is als de haalbaarheid. De tweede vraag is de technologische haalbaarheid: dat is een moeilijk debat want nieuwe ontwikkelingen zijn onvoorspelbaar. Bovendien vertrekt Tuytens van een waterdicht "kaasstolp"-scenario om te beweren dat Europa er niets aan heeft en ook de VS nooit volledig onder de paraplu ligt (ook kaas heeft gaatjes, BB; de kaasstolp zou alle mogelijke doelwitten moeten kunnen beschermen). Daarbij negeert Tuytens dat de meeste experts nu inzien dat de kaasstolp nooit haalbaar is en dat de nadruk nu ligt op partiële (alle relevante militaire doelwitten beschermen) en preferentiële (alle zeer vitale militaire doelwitten beschermen) scenario's." (BB)

H CENT

Het is de laatste tijd meer en meer een typisch verschijnsel geworden dat zich onder de Economiëstudenten een, zij het kleine, minderheid aftekend die zich bezighoudt met derdewereldproblematiek. Tevoren was er al de Werkgroep Andere Economie (Waek); een actieve deelname van enkele studenten aan 11.11.11 en Vredeseilanden, nu was er in het kader van de vredesweek het grote Centraal-Amerika debat.

Sprekers waren EVP-parlementslid Pol Marek, Agalev-kamerlid Magda Aelvoet, en Frans De Smet, journalist van een progressief Vlaams dagblad. Jean-Paul Marthoz, van Le Soir kwam niet opdagen en het geheel werd gemodereerd door Hugo Van Dinderen (BRT-radio).

Voor 70 aanwezigen ontspan zich een interessant debat over de bronnen van de media die over Centraal-Amerika berichten, over welk soort konflikt het daar nu gaat (Oost-West; Noord-Zuid?) en de rol van de VS in dat gebied. Stof genoeg voor een gemeinderd en bijwijken zelfs verhit debat.

Nieuwsbronnen

Van Dinderen begon met de vaststelling dat in sommige media het konflikt in Nicaragua en El Salvador wordt afgeschilderd als een typisch Oost-West konflikt (de speeltuin van de grootmachten) maar dat het elders gaat om de strijd tussen rijk en arm. Het eerste onderdeel handelde dan ook over de nieuwsbronnen en kwam zowat neer op een lijstje van die bronnen. Frans De Smet baseert zich daarvoor op de traditionele kanalen zoals nieuwsagentschappen, waarbij hij wel beklemtoonde dat vooraleer dat nieuws ons bereikt het bijna altijd gewijzigd of ingekort is door tal van filters die ingebouwd worden; verder had hij het over boeken, allerleiden mensen die gevraagd worden bijdragen te schrijven na een bezoek aan Centraal-Amerika (El Salvadorkomitee...), journalisten van andere media ter plaatse die ingehuurd worden etc. Voor een kleine krant als *De Morgen* is het niet haalbaar permanent iemand ter plaatse te hebben. Pol Marek beroept zich ook op de klassieke bronnen maar maakt daarnaast ook gebruik van de informatie van de Kristend-Demokratische Internationale, met zetel in Brussel, die een dagelijks contact onderhoudt met kristendemokraten in Centraal-Amerika. Magda Aelvoet haalt ook haar nieuws uit de kranten en van groepen die ter plaatse waren, vooral dan niet-gouvernementele organisaties (Amnesty Internationale, Pax Cristi...).

Het konflikt en de VS

Een volgend punt was de rol van de kristendemokraten in Centraal-Amerika en de houding van de VS daar tegenover. Voor Pol Marek zijn de

7 MAANDEN NA HIROSHIMA

Wetenschappers over de bom

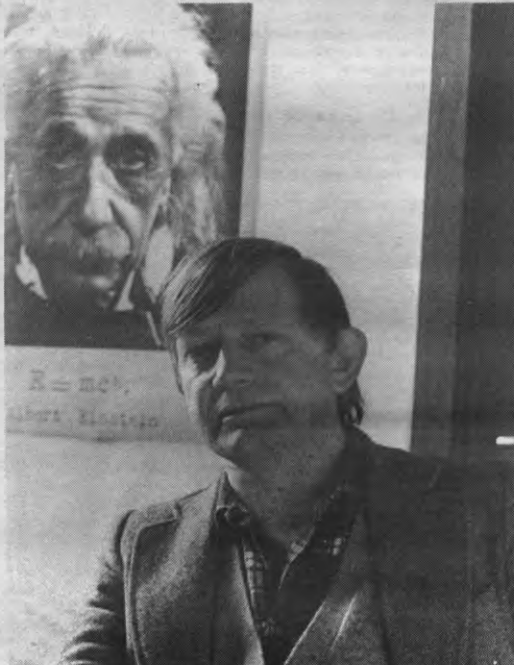
Al is de geschiedenis zelf een kontinuu proces, toch draait de geschiedschrijving rond een aantal vaste scharnieren: het jaar 1789 bijvoorbeeld, dat symbool staat voor een totale maatschappelijke, ideologische en filosofische omwenteling. Die omwenteling zelf is natuurlijk complexer dan de naakte datum van de Franse Revolutie, maar het historiografisch bedrijf staat relatief los van de materie die ze beschrijft. Er bestaan zo trouwens nog meer karakteristieke data: voor de geschiedenis van de 20ste eeuw lijkt het jaar 1945 wat dat betreft de wind in de zeilen te hebben.

1945: het jaar van Hitlers nederlaag en het jaar van de atombommen op Hiroshima en Nagasaki. De kern van de omwenteling ligt hier: de mens wordt voor het eerst in de geschiedenis gekonfronteerd met de mogelijkheid van een *planetaire destructie*. De *uitvinding* van de nucleaire wapens stelt de mens in staat de totale planeet te vernietigen.

Even later schiet de Koude Oorlog definitief uit de startblokken.

Nieuw soort konflikt

In verband met dit scharnierprobleem van de 20ste eeuwse politiek had wetenschapsfilosoof Prof. Herman Roelants het ter gelegenheid van de vredesweek over een publikatie uit 1946, getiteld *One world or none*. Die publikatie draagt als ondertitel "Een rapport aan de gemeenschap over de fundamentele betekenis van de atombom", en bevat een aantal geschriften van wetenschappers die schrijven over het probleem van de nucleaire wapenwedloop. Niet de eersten de besten trouwens: Bohr, Oppenhei-



Links boven: Albert Einstein, die in een helder moment $E=mc^2$ prevelde en later met een schare kollega's wees op de gevaren van het bestaan van de bom. Rechts beneden: Herman Roelants die hierover sprak naar aanleiding van de vredesweek.

mer, Einstein, Bethe... Roelants ontdekt in de publikatie één globale visie die door praktisch alle auteurs gedeeld wordt: de wetenschapsmensen hebben met de uitvinding en ontwikkeling van de atombom, de politiek een probleem voorgeschilderd dat hoe dan ook moet opgelost worden door een *planetaire controle*. Het is opvallend, aldus Roelants, hoe nadrukkelijk de verschillende auteurs optreden tot een internationale regule-

ring van het wapeningsprobleem. Niels Bohr stelt dat "de nationale belangen nu in de weg komen te staan van de gemeenschappelijke bestaansgrond zelf." Einstein toont zich voorstander van een wereldparlement met reële macht: "een wereldparlement met enkel morele autoriteit is inadekwat."

Langmuhr raakt hier echter onmiddellijk al de kern van het probleem van de "planetaire contro-

le": "de grootmachten (VS en Sovjetunie) begrijpen elkaar niet goed," stelt hij in zijn bijdrage "Een nucleaire wapenwedloop en zijn alternatieven." Langmuhr konstateert namelijk dat er wel eensgezindheid bestaat omtrent de begrippen (demokratie, vrede...) maar niet omtrent de inhoud. En misschien is dit *retorisch symptoom* één van de belangrijkste symptomen van de Koude Oorlog...

Vergiftigde gave

In *One world or none* (Eén wereld of geen: de titel is ook duidelijk genoeg) blijken belangrijke vraagstukken uit de hedendaagse problematiek al behandeld: *Star Wars* bijvoorbeeld, dat zeer expliciet als een misleidende fictie wordt afgedaan. "Er bestaat geen *verdediging* is de titel van één van de bijdragen, en Philip Morrisson — nu nog steeds actief in het debat — stelt al in 1946 dat er geen sprake kan zijn van een nucleair scherm: "De atoomwapens tegenhouden is nooit helemaal mogelijk."

En zo blijkt *One world or none* dus een publikatie met een verrassend hoge aktualiteitswaarde, een punt dat Roelants extra benadrukte. Dat is ook duidelijk in de afsluitende bijdrage van de *Federation of American Scientists* waarin de kompleksiteit van de situatie niet uit de weg wordt gegaan: voor hen betekent de atombom een keerpunt en een krispinpunt in de wereldgeschiedenis. De wetenschap heeft een politiek probleem gekreëerd dat planetaire dimensies heeft aangenomen. Dat brengt verantwoordelijkheden met zich mee: de verantwoordelijkheid van de wetenschapper die gekonfronteerd wordt met het feit dat zijn uitvinding een *vergiftigde gave* is, en de verantwoordelijkheid van de "eerste gebruiker" van de bom. Met de uitspraak "We first used the bomb!" wijst de *Federation of Verenigde Staten* op haar specifieke verantwoordelijkheid.

Didier Wijnants

SDI: (non)fiktie?



Pol Marck, moderator Van Dinderen, Magda Aelvoet en Frans De Smet. Levens niet aanwezig, Waals bronwater wel. (foto Veto)

et grote debat RAAL-AMERIKA

kristendemokraten maar interessant geworden voor de VS sinds twee maanden, nl. sinds de VS zijn gaan beseffen welke betekenis zij hebben in Centraal-Amerika. Voor hem gaat de aandacht van de VS de laatste jaren naar democratisch verkozen regimes.

Na een interventie van Van Dinderen kwam de discussie op Duarte, die een vrij links (sociaal-bewogen) verleden heeft maar zich nu rechts tot centrum-rechts opstelt en wiens veelbelovende landbouwhervormingen op niets uitdraaien. Door Pol Marck is dat echter een gevolg van de zeer smalle bewegingsruimte van alle democratisch verkozen machthebbers. Ze willen met vrij veel schuw hervormingen doorvoeren langs parlementaire weg, maar zitten met jonge demokratiën waar militairen ook aan de macht willen blijven. Bovendien moeten ze het midden houden tussen de twee grootmachten. De kristendemokraten pleiten dan ook voor een derde (midden-)weg van een onafhankelijke politiek langs parlementaire weg waarbij stapsgewijze hervormingen worden doorgevoerd. Dat Duarte nog niet in zijn hervormingen gelukt is, volgt volgens hem uit die derde weg, die lang en moeizaam is. Voor Magda Aelvoet is het dominante probleem de interventiepolitiek van de VS in heel de regio, die ouder is dan de 20ste eeuw en al teruggaat tot de Monroe-doktrine (1823) met "Amerika en de Amerikaanse achtertuin voor de Amerikanen". Voor haar is heel de geschiedenis een herhaling van die doktrine (Cubakrisis, Grenada...). Marck ontkent dat niet maar wijst tegelijk op Afghanistan en het Oostblok en haalt de militaire machtsverhouding aan in Centraal-Amerika die volgens hem scheefgetrokken is door de Cubaans-Russische steun aan het Nicaraguaanse leger dat sterker is in manschappen en bewapening dan de legers van alle andere landen samen. De militaire eskalatie is er maar omdat de omliggende landen militaire steun zochten bij de VS en die ook kregen. Volgt een welles-nietes discussie tussen Marck en De Smet over de sterkte van het Nicaraguaanse leger, waarbij eens te meer bleek hoe onze informatie daarover niet eenduidig is.

Van Dinderen kaatste de bal handig tot in het Agalev-kamp: hoe komt het dat de groenen de Sandinisten steunen, die toch met geweld aan de macht gekomen zijn en wat getalsterkte betreft een groot leger hebben? Aelvoet replekeerde dat de Sandinisten hun steun krijgen omdat ze in de basisbehoeften trachten te voorzien van de meerderheid (alfabetisatie, landbouw, gezondheidszorg...). Het ware inderdaad beter dat ze de macht verkregen hadden door verkiezingen, het is hun zaak hoe ze aan die macht kwamen. Ze gaf ook toe dat de Sandinisten fouten gemaakt hebben, maar ze vindt het verder niet te verantwoorden dat de kristendemokraten met een loep iedere fout opsoppen en vooral een houding van selectieve verontwaardiging aannemen. Voor Marck is die echter niet selectief: overal in Centraal-Amerika worden mensenrechten geschonden, en moties daarvoor zijn steeds met eenparigheid goedgekeurd in het Eu-

ropees parlement. Toch is er het probleem van de Miskito's "die met duizenden zijn vermoord", wat Aelvoet de correctie "enkele tientallen volgens Amnesty International" uitlokt. Van Dinderen kan enkel afronden door Aelvoet gelijk te geven.

Voor Marck willen de VS de Sandinisten rond de tafel krijgen en niet militair ingrijpen. Het zou hun beooging zijn tot een akkoord te komen om Nicaragua politiek te neutraliseren tegenover de Sovjet-Unie. De kristendemokraten zien dat echter liever niet beide partners komen dan tot een akkoord, wat de Sandinisten bevestigt en de kristendemokraten (nu in de oppositie) in de kou laat staan.

Verhit

Bij de vragen vanuit het publiek werd het even spannend. Van Dinderen die eerst de schriftelijke vragen wou laten beantwoorden en daarna de mondelinge liet dat in de praktijk in elkaar overlopen zodat Marck regelmatig felle kritiek kreeg vanuit de zaal. Op een zeker ogenblik weigerde Marck zelfs nog te antwoorden. De moderator bracht zo wat levendigheid in het debat maar was toch niet strikt genoeg. Marck kreeg het vooral moeilijk toen zijn reaktie gevraagd werd op een bericht van *El País* en *Le Soir* als zou Tindemans vergeefs op de EG-top (Luxemburg 1985) gepoogd hebben Nicaragua te schrappen uit het pakket economische hulp aan Centraal-Amerika. Hij antwoordde enkel met "het is het eindresultaat dat telt."

Alleszins een debat met stof tot nadenken: er blijkt wel iets te schorten aan de informatie die we krijgen over Centraal-Amerika. Bovendien is het wel duidelijk dat niemand een pasklare oplossing heeft. Bij ons lijken standpunten en interpretaties al zo ver van elkaar te liggen dat je op één hand kan nagaan hoe ver een consensus in het betrokken gebied zoek moet zijn.

Bert Broens

Op een talkshow op dinsdag 25 februari werd het eerste centrale thema van de vredesweek belicht: SDI, het Strategisch Defensie-Initiatief of Star Wars, een benaming die het Pentagon liever niet hoort. Voor een goed gevuld auditorium trachtte elk van de sprekers vanuit zijn eigen beroep het allerminst eenvoudige fenomeen SDI te benaderen: ir. kol. De Witte, hoofd van het centrum voor technologische toepassingen van de landmacht, Bernard Tuytens van de politieke studiedienst SEVI (SP) en prof. François, elektronika- en laserspecialist van de KUL. Herman Hendrixx (joernalist BRT-radio) modereerde.

Op 23 maart '83 hield Reagan zijn nu al historische speech over het opstarten van SDI. Nu, 3 jaar later, is het de vraag hoever SDI staat en waarvoor het eigenlijk dienen moet: is het een myte om de Amerikaanse industrie aan geld te helpen of een oplossing voor de nucleaire dreiging? En vooral: is het haalbaar? Dat waren zowat de kernvragen van dit debat.

Technologie

Om niet helemaal in het wilde weg te praten, begon kol. De Witte — in een stunteling Nederlands, vol slecht vertaald Engels — met een technische uiteenzetting over de soorten raketten, hun baan, en de verschillende bestaande en toekomstige systemen om raketten uit te schakelen, een geheel dat SDI moet gaan vormen.

Zo overleef hij op een drafje alle soorten kernraketten van diverse types, met hun maximale hoogte, hun reikwijdte, de duur van hun vlucht en van de 4 fasen van die vlucht. Deze gegevens zijn van belang als men een raket of zijn ladingen zo trefzeker mogelijk wil uitschakelen. Voor ieder deel van de baan voorziet SDI geëigende middelen om de lading uit te schakelen, bv. het infrarood opsprengen van hittebronnen (stuwfase) of optische instrumenten (radar) bij de terugkeer in de atmosfeer. Dat het geen sinekure is bij een raketaantal ieder projectiel op te sporen, te identificeren, uit te schakelen, én te onderscheiden van ingebouwd afleidingsmanoeuvres wordt een voorbeeld. Gesteld dat bij een aantal 1400 kernuitingen ingezet worden met 10 koppen elk en 10 afleidingsmanoeuvres. Dat maakt 140.000 voorwerpen die op relatief korte tijd moeten onderschept worden (een SS-20 bv. heeft een vluchtduur van een kwartier). Dat vergt een krachtige computer en een enorm communicatienetwerk. Voor De Witte is dat echter niet het enige probleem bij de

realisatie van SDI. Welke middelen dienen immers aangewend om kernladingen uit te schakelen? Met onschuldig ogende transparanten — "artist's impressions" voor De Witte — toonde hij schetsen van systemen die nog maar op de tekenafel liggen of zich in het experimenteel stadium bevinden.

Waarom SDI?

Om op die vraag te antwoorden las De Witte, die aan het debat deelnam als burger, niet als militair in dienst, een tekst voor die veel leek mee te hebben van een andere officiële verklaring. Het is niet de bedoeling van de VS de afschrikingsstrategie af te bouwen maar wel door SDI te komen tot de mogelijkheid om het aantal strategische kernwapens gevoelig af te bouwen. Het systeem is niet perfect, maar moet zichzelf kunnen verdedigen (voldoende overleefbaar zijn), defensief kunnen optreden tegen aanvallen en effectief zijn aan lage kostprijs. Volgens De Witte is SDI verder een antwoord op Russische ontwikkelingen, die al hoge-energie lasers produceren en daar al tests mee uitvoerden. Zelfs zouden de Amerikanen technologische know-how van de Russen overgenomen hebben.

Voor Tuytens — die die avond de triomf van de rustige, overtuigende retoriek demonstreerde, tegenover het stunteling taalgebruik van De Witte maar vaak vergat dat die militair is, en niet een politicus — tonen publieke Amerikaanse bronnen dat de verre oorsprong van SDI in 1972 in Californië te zoeken is. Het zou gaan om de belangen van bedrijven die zich bezig hielden met de productie van hoogwaardig technologisch materiaal (lasers) en veel geld wilden om te concurreren met Europa en Japan. Een liberale economie kon daarvoor geen subsidies geven. Daarom de militaire verpakking, waar Reagan, die ook wel eens geschiedenis wou maken als president, in getrap is. Voor Tuytens is de militaire oorsprong een myte: "het gaat om commerce".

Militair-Strategisch

Voor de militair-strategische betekenis vertrok Tuytens van de "kaasstolp"-theorie. De VS wil een sluitend systeem om zich te beschermen tegen strategisch-ballistische kernwapens want dat is het enige type kernraketten waartegen SDI kan ingezet worden. Europa heeft daar niet veel aan, want het enige kernwapen van dat type dat ons kan bedreigen is de SS-21 op minder dan 5 min. bij ons vanuit de DDR, te weinig tijd in elk geval om te onderscheppen. Militair-Strategisch valt Europa voor hem dus uit de boot.

Bovendien valt SDI politiek niet te verzevellen omwille van de zeer hoge kostprijs, die geschat wordt op 26 miljard \$. De VS zit met een fenomenaal hoog deficit dat tegen

1991 in evenwicht moet zijn. Daarvoor zal op alles bezuinigd moeten worden, dus ook op SDI. Financieel blijft er voor Europa bovendien weinig anders over dan wat kruimels: 1% van alle middelen zou voor onze industrie zijn. Het hele programma zou ons ook nog een technologische achterstand bezorgen, waar tot nog toe enkel Mitteleuropa op gereageerd met Eureka.

Emotioneel

François had het eerst over de enorme technologische moeilijkheden om SDI te verzevellen. Volgens hem staan de huidige (laser)systemen nog mijlenver af van wat nodig is bij SDI. Verder gaf hij toe dat de afschrikingsstrategie ergens een oorlog tegengehouden heeft tot nog toe, maar dat het niet zeker is of SDI die toestand zal handhaven. De globale vraag voor hem is echter of SDI ons een betere wereld geeft: hij hield een emotionele uiteenzetting over het verband tussen overbewapening en onderontwikkeling. SDI is zeer duur en als eens blijkt dat het werkt zal het ook gebruikt worden: "eens de doos van Pandora open is, krijg je ze nooit meer dicht." Als enig aanvaardbaar alternatief nu geldt een actieve vredespolitiek van stap-voor-stap-ontwepenen. "Dat onderhandelingen tot nog toe steeds milukt zijn, wil niet zeggen dat ze nooit kunnen lukken. Het is een kwestie van het te willen."

Als centraal thema blijkt SDI het wel gedaan te hebben: het heeft oninidig veel facetten, wat op de avond zelf het duidelijkst bleek, en net zoals het Centraal-Amerika-debat heeft ook hier niemand, hoe goed gedokumenteerd ook, het laatste woord.

Bert Broens

Pedagogische werkgroep voor vrede

De pedagogische werkgroep voor vrede richt zich tot opvoeders, onderwijzers, pedagogen, professoren, vormings- en jeugdwerkers. Het idee om in Vlaanderen met een dergelijke werkgroep te starten is gegroeid uit contacten met de Nederlandse vereniging *Pedagogen voor de Vrede*. Na een aantal verkennde vergaderingen zag deze groep het levenslicht op 7 december 1985.

Centraal staat uiteraard vredesopvoeding of opvoeden tot het opmerken van onrecht, structurele onderdrukking en geweld, opvoeding ook tot vrede en het zoeken naar alternatieven voor bewapening, tot hoop en geweldloze weerbaarheid.

De werkgroep wil een forum bieden waar praktijkuitwisseling, het aanbieden van materiaal en werkstrategieën en het samenwerken met de overheid en onderwijsinstaties rond vredesopvoeding mogelijk wordt. Voor meer inlichtingen kan je terecht in de Schapenstraat 20, Leuven. (BB)

Martens en Van der Klaauw over SDI

Het bezoek van Martens aan Leuven was voor ons een gelegenheid de premier te konfronteren met de bedenkingen die op de SDI-talkshow geuit waren rond SDI door Bernard Tuytens van de politieke studiedienst SEVI (zie elders in deze Veto). In Martens' lezing ontbrak elke verwijzing naar SDI.

Ter herinnering: België heeft terzake nog geen standpunt ingenomen, maar laat bedrijven vrij zelf contacten te leggen of te participeren. Wel is een werkgroep belast met het onderzoek van het project. Binnen de West-europese Unie tracht men wel tot een gemeenschappelijk standpunt te komen.

Veto: *Mijnheer de eerste minister, op een avond rond SDI in Leuven heeft Bernard Tuytens van de politieke studie-*

dienst SEVI gezegd dat SDI het gevolg is van economisch lobbyen in de VS, dat het technologisch niet haalbaar is, en dat het politiek en militair-strategisch oninteressant is voor ons, omdat het de Russische nucleaire systemen, op ons gericht, niet kan onderscheppen. Wat is uw reaktie daarop?

Martens: "Het moet een belangrijk specialist zijn die dat allemaal kan uitmaken op dit ogenblik. Eerlijk gesproken, ik kan u daar niet op antwoorden. Dat maakt deel uit van het ganse wetenschappelijke onderzoek rond dat project. Ik heb daar heel wat rond gelezen en zelfs bestudeerd, maar ik zou op die vragen niet met dezelfde stelligheid kunnen antwoorden. Ik herhaal dat een ministerieel werkgroep met dat onderzoek belast is en we moeten de conclusies daarvan afwachten."

Ook aan de Nederlandse ambassadeur in België, Van der Klaauw, legden we dezelfde bedenkingen voor. Nederland

heeft ook nog geen standpunt ingenomen en heeft ook geen werkgroep geïnstalleerd. Wel zijn er vragen vanuit het bedrijfsleven om steun van de overheid (o.m. Philips). Van der Klaauw reageerde eveneens door te stellen dat hij terzake niet bevoegd is om daarover te kunnen meespreken maar dat, gesteld dat het ingevoerd zou worden, het zo belangrijke strategische problemen zou geven dat het misschien politiek gezien niet langer interessant zou zijn. Wel voegde hij er aan toe dat de technologie ons soms brengt waar we het politiek niet willen.

Ook hadden we het met Van der Klaauw even over het unionisme inzake defensiebeleid dat bij ons, volgens Martens, voor het eerst sinds Wereldoorlog II gebroken is door de houding van de SP in het raketendebat. We vroegen hem of zich in Nederland ook een gelijkaardige situatie voordoet door de houding van de PvdA.

Pasolini retrospectieve

"Een kracht van het verleden"

"Een ik, uit de kluiten gewassen foetus, ik ga op zoek naar mijn broeders die er niet meer zijn."

Buiten Italië is Pasolini hoofdzakelijk (en bijna uitsluitend) bekend als filmmaker. Ten onrechte, want voordat hij op zijn negenendertigste zijn eerste film draaide (Accatone, 1961), had hij zich reeds een (kontroversiële) reputatie als dichter en romancier opgebouwd. Het loont meer dan de moeite om een week stil te staan bij de schrijver en de mens Pasolini die zijn leven lang haaks is blijven staan op de tijd waarin hij leefde.

Ieder verhaal begint met een vader, een moeder en een kind. De vader: een infanterie-officier, een agressief en hoogmoedig man met een passionele liefde voor zijn vrouw. De moeder: een tenger verschijning die de liefde van haar man niet deelt en in voortdurend konflikt is met zijn konformistische ideeën. Tussen beide het kind dat in 1922 als Pier Paolo Pasolini geboren wordt en vijftien jaar later het oer verhaal van de vader, de moeder en het kind zal verfilmen (Edipo Re, 1967). Tijdens de talrijke discussies tussen zijn ouders kiest de jonge Pasolini, zo zal hij later verklaren, steeds partij voor zijn moeder "zoals alle kinderen natuurlijk doen". Over haar zegt hij: "Zij was als een Sokrates voor mij. Zij had een idealistische en geïdealiseerde visie op de wereld. Ze geloofde echt in heldendom, in weldadigheid, in medelijden, in vrugtegevoel. En ik heb dat alles op een kwasi pathologische manier geabsorbeerd". Van haar heeft Pasolini een levenslange bezetenheid voor een ideaal van zuiverheid geërfd. Talrijk zijn de psychoanalytische interpretaties die Pasolini's homoseksualiteit hebben proberen te verklaren vanuit die bijzondere moeder-zoon verhouding.

Friulisch dichter

Het is zijn moeder die hem inwijdt in de literatuur. Vrij jong komt hij in contact met het werk van Shakespeare, Tolstoj en Dostoevski. Nog voor zijn achtentiende leest hij de *Maudits* en de *Accidents*, die grote indruk op hem maken. In 1950 zal hij met betrekking tot zijn homoseksualiteit schrijven: "Voortaan draag ik het teken van Rimbaud, van Campana of ook wel van Wilde, of ik wil of niet, of anderen het aksepteren of niet". Aan de universiteit studeert hij letteren en kunstgeschiedenis. De oorlog breekt uit en zijn moeder vlucht met haar twee zonen naar het platteland van Friuli, haar geboortestreek. Enkele maanden voor het einde van de oorlog wordt zijn broer, die dienst had genomen in het verzet, gedood. Het is niet onwaarschijnlijk dat deze geweldige dood, die een diepe indruk maakte op Pasolini, de autobiografische achtergrond vormt voor de talrijke adolescenten die in zijn films onder tragische omstandigheden om het leven komen.

Het platteland van Friuli vormt een belangrijke component in Pasolini's voelen en denken. Hij vindt er een vergeten natuurlijke religiositeit. Het Friulisch heeft voor hem een archaische kwaliteit. Deze taal "zo dicht bij het oude Grieks" had geen geschreven traditie. Pasolini is de eerste die het Friulisch als literair uitdrukkingmiddel heeft gebruikt: "Ik heb die idioom gebruikt zoals men een mystieke akt van liefde stelt". In 1942 verschijnt zijn eerste bundel gedichten waarin de tegenstelling tussen een leven in onschuld temidden van de natuur en het heden vol smart centraal staat, een tema dat als een rode draad door Pasolini's oeuvre loopt. Pasolini gaat zich steeds meer interesseren voor de regionale cultuur, een partikularistische houding die lijnrecht staat tegenover de centralistische politiek van Mussolini. Zijn poëzie is een eerste akt van contestatie.

"Kommunist"

De sociale strijd van de landwerkers in het naoorlogse Italië laat hem niet onberoerd en scherpt zijn politiek bewustzijn aan. Hij leest de geschriften van Antonio Gramsci, de theoreticus van het transalpijnse kommunisme, en raakt overtuigd van het belang van de landelijke wereld in een revolutionair perspectief. In 1947 wordt hij lid van de Italiaanse Kommunistische Partij (PCI). 1949 is een fataal jaar voor Pasolini. Hij wordt beschuldigd van zedenfeiten met minderjarige jongens. In de kristen-demokratische pers wordt aan het schandaal uitvoerig aandacht besteed. Zelfs zijn vrienden laten hem in de steek: hij wordt uit de PCI gezet "wegens moreel onwaardig gedrag". Pasolini is verbitterd. In een afscheidsbrief aan zijn kommunistische vrienden verwijt hij hen een gebrek aan humanisme. "In weerwil van jullie, ben en blijf ik kommunist in de meest echte zin van het woord". Met zijn moeder vlucht hij naar Rome en daar wordt zijn herinnering aan het platteland al snel vervangen door zijn fascinatie voor het stadsproletariaat in de "borgate" (sloppenwijken).

De verhouding van Pasolini tot het kommunisme is verre van éénduidig. Zijn belangstelling voor het plattelandsmilieu en het stadsproletariaat is meer emotioneel dan theoretisch onderbouwd. Die moeizame relatie tot de partijleer verwoordt Pasolini in de bundel *Le Ceneri di Gramsci* ("De as van Gramsci", 1953). Voor het graf van de grote theoreticus spreekt hij hem als volgt toe: "Ik ken het schandaal en weet dat ik mezelf voortdurend tegen spreek; overdag leef ik met jou in mijn hart en in mijn hoofd; 's nachts kies ik tegen jou voor de ingewanden van het leven." Met deze laatste opmerking verwijst hij naar zijn nachtelijke tochten in de sloppenwijken van Rome op zoek naar de *ragazzi* (stoutte jongens). Verder zegt hij tegen de grote theoreticus: "Ik was altijd gefascineerd door een proletarisch leven dat lang voor jou bestond; mijn religie haalde ik uit het proletarisch plezier, niet uit een duizendjarige strijd". Het volk is voor Pasolini meer dan een politiek programma, het is een zinnelijke kracht, een levensbegin.

De kritiek van links is niet uitgebleven. Het meest gehoorde verwijt is dat van "populisme" waarmee bedoeld wordt dat hij het gewone volk romantiseert en het een niet bestaande progressieve kracht toeschrijft in de revolutionaire strijd.

"Homoseksueel"

Net zoals het etiket "kommunist" is "homoseksueel" een problematische term wanneer hij toegepast wordt op Pasolini. Hijzelf heeft het begrip voor zichzelf nooit openlijk omschreven.

Hij heeft zich steeds op een afstand gehouden van emancipatorische homobewegingen. Tussen 1949 en 1975 (het jaar van zijn geweldige dood) verandert de samenleving van een repressieve naar een meer tolerante ten overstaan van de "anders zijnden". Maar als kritisch denker en scherpzinnig polemist ziet Pasolini de wolven in schapevacht. In 1975 schrijft hij: "Zolang de anderszijnde zijn anderszijn in stilte beleeft, is alles oké en voelt iedereen zich heel wat vanwege de tolerantie die ze hem toestaan. Maar zo gauw als hij ook maar één woord zegt over de meest eigen ervaring als anderszijnde, of gewoon wat gekleurde woorden durft uit te spreken, gekleurd door het voelen van de eigen ervaring als anderszijnde, breekt er een lynchpartij los zoals in de meest duistere kleriko-fascistische tijden."

Pasolini's homoseksualiteit is een volstrekt individualistische en anti-burgerlijke. Hij heeft nooit meegedaan aan de moderne discussies rond seksualiteit en homofilie. "In plaats daarvan ben ik op zoek naar eenvoudige vormen van vriendschap die heel normaal zijn bij de "heidenen" die op een heel ander cultureel niveau leven aan de grenzen van onze steden. Het ideologisch bombardement met alle problemen is gelukkig in het algemeen aan hen voorbijgegaan" (notitie uit '58). Pasolini voelt zich aangetrokken door hen die eigenlijk buiten de

geschiedenis vallen. In plaats van de term "homoseksualiteit" spreekt Pasolini van de *diversità* (het anderszijn). Zijn leven lang heeft hij *diversità* geproduceerd, als slachtoffer maar ook als opposant, als genietter. Hij heeft gezocht naar een ommaatschappelijke, niet-odipale vorm van homoseksualiteit in de zin van het niet in de val lopen van de heteroseksuele imitatie (het "paartje" spelen) en in de zin van een grenzeloze lichamelijkeheid.

Una vita violenta

De grenzeloze lichamelijkeheid heeft hij gezocht in de Romeinse sloppenwijken, een mythische wereld van een wilde, heidense zuiverheid, die in het verlegde ligt van het Friulische platteland. Pasolini gaat op zoek naar een nieuw idioom om die wereld gestalte te geven: "Ik heb me beziggehouden met het optekenen van het dialect van het Romeinse proletariaat met als doel een zo eksakt mogelijke beschrijving van de wereld die zich aan mij voordoet." In 1955 verschijnt zijn ophefmakende roman *Ragazzi di Vita* die tegelijk bekroond wordt en officieel bestempeld wordt als "pornografisch geschrift". In 1959 verschijnt de roman *Una Vita Violenta* die eveneens bekroond wordt. Voor de linkse kritiek is de roman een hoogtepunt van Pasolini's populistische houding ten overstaan van het volk. Het is het verhaal van de ontwikkeling van een neo-fascist tot een goede kommunist die ten gevolge van zijn inzet om het leven komt. Oegenschijnlijk is dit een neo-realistisch schema, maar het proces van "goed" naar "kwaad" wordt gekontrasteerd met wat Pasolini noemt "de verheerlijking van een sensuele jeugd tot geweld", een leven

vol dynamiek en spanning gericht tegen de burgerlijke orde. De dood van het hoofdpersonage is vanuit dit gezichtspunt geen toevallige gebeurtenis maar gehoorzaamt een bepaald soort logica: de dood is de enige uitweg uit een keurs bestaan als kommunistische huisvader. Pasolini heeft zich steeds kritisch opgesteld tegenover de machtscentra (kommunisme, regering, kapitalisme) vanuit een periferie die hij slechts zeer vaag omschreef.

Vanaf de tweede helft van de jaren vijftig wordt er vanuit de filmwereld

een beroep op hem gedaan. Hij werkt onder andere samen met Mauro Bolognini en Federico Fellini. Vanaf 1960 begint zijn carrière als regisseur. Als zodanig is hij één van de eerste kunstenaars die het medium taal inruilde voor het medium film en ook daarin een eigen stem vond. Hij is bezig gebleven met literatuur (er verschijnen nog dichtbundels en romans), maar de nadruk ligt op het filmen. Volgende week wordt er in deze kolommen dieper ingegaan op Pasolini's vijftienjarige loopbaan als regisseur.

Erwin Jans



Pasolini: stem in de woestijn van een sensuele jeugd vol geweld.

Voordracht

Egypte vroeger en nu

Door Mercator (niet de aardrijkskundige, maar wel de kring die naar hem genoemd is), werd op 25 februari in de Asselberghsaal een lezing georganiseerd met als onderwerp: Egypte. Er werd niet nader bepaald welk facet van dit land belicht zou worden. Wie, met de tentoonstelling *De vrouw in het rijk van de fara'o's* nog in het achterhoofd, een eenzijdig kulturhistorische kijk op Egypte verwachtte, kwam wel bedrogen uit. De kunstgeschiedenis van dit Nijlgebied werd weliswaar door prof. Vandermeersch in grote lijnen overlopen, maar het ging niet alleen om het rijk van Toetanchamon en konsoorten. Ook de prehistorie, de bodemgesteldheid en het huidige landbouwbeleid werden besproken. Beide sprekers, Vermeersch en Paulissen, kwamen respectievelijk voor en na de pauze aan het woord.

Zowel Vermeersch als Paulissen bleken over uitvoerig literatuurmateriaal te beschikken. De eerste, die er zich op beroemde globaal genomen twee à drie jaar in Egypte doorgebracht te hebben, gaf een overzicht van de Egyptische geschiedenis. Hij deed dit aan de hand van een overzichtelijke tijdstabel op transparant, en dia's, die soms door de tand des tijds waren aangevreten.

Zijn reis doorheen de tijd had professor Vermeersch een droge keel bezorgd. Het was dus tijd om de dorstigen te laven.

Atlas

Blijkbaar had hij naar *Back to the future* gekeken, want hij begon zijn uiteenzetting met Mehmet Ali in de 19de eeuw om met rase schreden doorheen islamitisch Egypte onder sultan Hassan en kristelijk-koptisch Egypte (10de eeuw) te benen, even stil te staan bij het Egypte onder de Byzantijnse, Romeinse, Griekse en

Perzische overheersing, en tenslotte terecht te komen bij het Egypte van de fara'o's. In een snel tempo verscheen de ene tempel na de andere op het scherm.

Vermeersch maakte duidelijk dat de tempels van Luxor en andere één verheerlijking van de fara'o's zijn, dat de Egyptische zulen veel robuuster zijn dan de Griekse en dat Egypte niet alleen ten tijde van de fara'o's een land van de doden is geweest. Nabij de pyramiden van Giseh bijvoorbeeld liggen graven van zowel alle latere perioden. Belangrijk zijn de *mastaba's*, begraafplaatsen van edelen, die vaak binnenin met rijke versieringen in kalksteen zijn opgesmukt. Toen wij zo rond het jaar 3000 voor Christus waren aanbeland, begon prof. Vermeersch zijn stokpaardje, namelijk de prehistorie, te berijden. Enkele jaren geleden was hij nabij El Cap op zoek gegaan naar de resten van de prehistorische mens, met de bedoeling het verband tussen deze mens en het milieu waarin hij leefde aan te tonen. Groot was de hilariteit, toen hij beweerde dat hij in een graf met de respectabele ouderdom van 230000 jaar een atlas en een bovenkaak gevonden had. Die atlas is echter de bovenste halswervel die het hoofd draagt, en heeft dus eerder iets met anatomie dan met aardrijkskunde te maken.

Suiker

Doktor Paulissen gaf vervolgens een, voor een leek wegens de techniciteit

nogal ontoegankelijke, uiteenzetting in verband met de geomorfologische structuur van de Nijlvallei en het verband tussen de prehistorie en de geomorfologie van dit gebied. Het laatste deel van zijn voordracht was, naar mijn smaak althans, het meest interessante.

Paulissen had het daar over de landbouwsystemen in de streek van Luxor tot Kena. De grootste problemen betreffende de landbouw zijn: de overbevolking (aangroei van 1 miljoen inwoners in een periode van 9 maanden), het gebrekkige irrigatiesysteem, de windhazen die regelmatig over de vlakke razen en de kleinschaligheid van de landbouw. Godgeklaagd is het feit dat, niettegenstaande het suikerriet de grootste teelt van Egypte is, de suiker daar toch gerantsoeneerd wordt. Alle goede suiker moet immers voor de export dienen, terwijl minderwaardige suiker wordt ingevoerd. Ook voor het graan is Egypte afhankelijk van de import. Uiteraard schuilt daarin het gevaar, dat Egypte om politieke redenen eventueel van zijn graantoevoer kan afgesneden worden. De landbouwmethoden zijn nog erg primitief. Veel wordt nog met de hand gedaan, en heel de familie wordt ingeschakeld bij het produktieproces.

De cruciale vraag waarmee Paulissen zijn voordracht besloot is: zullen deze mensen in de toekomst blijven voortboeren op de traditionele manier, terwijl een misoogst en dus hongersnod als een zwaard van Damokles boven hun hoofd hangt, of zal men in Egypte eerder evolueren naar modernere landbouwtechnieken, waarbij de rol van de familiale arbeid onherroepelijk kleiner wordt?

Lia Baudouin

AUTORIJSCHOOL MODERNA

Theoretische lessen beginnen maandag om 19u.
Rijlessen iedere dag van 8 tot 20 uur.

Inschrijvingen en inlichtingen:
dagelijks van 9 tot 20 uur
Iedereen is van harte welkom in de

AUTORIJSCHOOL MODERNA

Dagoberstraat 49
Leuven
Tel. 016/23.35.81
(aan de Tiensepoort)



door de Staat erkend nr. 2054

Begripsvervalsing

Martelaren of vandalen?

Vorig jaar werden in Leuven drie personen opgepakt wegens het illegaal spuiten van slogans. Twee ervan zaten een volle maand in voorarrest en van één van hen werd het autootje in beslag genomen. De betrokkenen, alle drie vrouwen actief in de Vredesbeweging, hebben steeds staande gehouden onschuldig te zijn. Maar vorige woensdag oordeelde de korrektionele Rechtbank er anders over: straffen werden uitgesproken van drie maanden waarvan twee voorwaardelijk. De inbeslagname van het wagentje werd niet weerhouden.

Vooreerst: er is hier duidelijk sprake van misbruik van voorarrest. De pers heeft daar overigens al uitvoerig op gewezen en er zijn tot in het parlement vragen gesteld: van middel om het onderzoek te bevorderen, wordt het voorarrest uitgebouwd tot afschrikmiddel, zodat de straf wordt toegediend vooraleer de schuld wettelijk is vastgesteld.

Vervolgens: de preventieve strafbedeling beïnvloedt het vonnis en de strafmaat van de rechter. De collegialiteit binnen het juridisch apparaat verleidt hem ertoe een uitspraak te doen die de houding van de onderzoeksrechter bevestigt. Zo is één maand effectief met twee maanden voorwaardelijk voor een dergelijk misdrijf — zelfs indien de feiten bewezen zijn — wel abnormaal zwaar.

Asociaal

Echter: deze beide wantoestanden binnen het gerechtelijk apparaat, die onverbidlijk moeten bestreden worden, hebben als averechts effect dat de groepen die verantwoordelijk zijn voor het nachtelijk kladden zichzelf gelegitimeerd achten. Gelegitimeerd in een gedrag dat ik moeilijk anders dan als *asociaal* kan bestempelen.

Ik vind het inderdaad essentieel dat er een duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen het 'wild spuiten' en het 'misbruik van voorarrest'. Het tweede is niet een *post factum* bewijs dat het eerste aanvaardbaar wezen zou. Leuven is sinds jaar en dag die stad in België waar de vrije meningsuiting op de meest brede schaal gegarandeerd is: boekenstandjes,

pamflettenverspreiding, een zeer open studentenpers, vrije radio's op nivo, prikboards, grote tolerantie tegenover wild plakken enzovoort.

Dit ruime gamma middelen tot expressie volstond op een bepaald ogenblik bepaalde marginale groepen niet meer. Zij zijn dan een campagne begonnen van systematische bevuiling van historische gebouwen, ook van gebouwen die pas gerestaureerd waren. Zij deden dat op, volgens mij, de meest laffe manier: met een spuitbus, een middel dat geen enkele organisatie vereist (zoals bij plakken wel het geval is), en alléén maar minachting uitdrukt voor de goede smaak en voor de mening van de medeburgers. Ik vind het volkomen normaal dat de overheid daartegen is gaan optreden. Zij heeft dat een eerste keer gedaan bij de verkiezingen in oktober: kladders die zich achter de Vredesbeweging verschuilen, werden gedurende een weekend gevangen gezet. Dat had een duidelijke waarschuwing moeten zijn dat de maat vol was. Dat werkte echter — averechts: de betrokkenen vergeleken zich met de plakploegen van de partijen en voelden zich opnieuw de slachtoffers van een onrechtvaardige samenleving. Dat deze vergelijking niet opging deerde hen niet: zij bleven en blijven systematisch hun eigen gedrag minimaliseren door een *bewuste* verwarring te scheppen tussen het plakken en het spuiten. Een bewuste verwarring tussen propagandamateriaal dat gemakkelijk te verwijderen is en materiaal dat onherstelbare schade toebrengt. Ook vandaag nog wordt door de drie veroordeelde vrouwen — over wier schuldvraag ik mij uiteraard niet wil of kan uitspreken — deze begripsvervalsing volgehouden. In feite zit daarin een element van chantage: door verschillende dingen door elkaar te halen word je — indien je de kromme praktijken van ons rechtssysteem wilt betwisten — tegelijkertijd verplicht puur vandalisme te vergoelijken. Dat soort chantage doet de zaak waar het eigenlijk om gaat, het ophffen van het misbruik van voorarrest, niet veel goed, wel integendeel.

Kriminalisering

Er is dan ook een *kriminalisering* gevolgd van die groepen die zich bezighouden met het 'versieren' van ons monumentenbestand. Of het gerecht de juiste personen heeft aangepakt is één vraag, dat het kriminaliseren terecht is staat voor mij buiten

kijf: wie kaats moet de bal verwachten en wie het normaal vindt dat hij het gelaat van een gehele stad mag schenden, plaatst zichzelf buiten de bescherming van die stad. Dat heeft Alkibiades al in het oude Athene mogen ondervinden.

Het risico bestaat echter opnieuw dat dergelijk repressief optreden de betreffende milieus in een eskalatie van sociaal gedrag zal meesleuren: de overtrokken reactie van de overheid op het overspannen gedrag van marginale groepjes, kan als 'bewijs' gaan functioneren voor de zoveelste paranoïde analyse van onze samenleving. Die samenleving zal dan weer gezien worden als een organisme waarbinnen de 'kleine man' het eeuwige slachtoffer is van Luistere Machten die slechts

behept zijn met allerlei sinistere plannen, en die niet zullen rusten voor ze een soort fascistisch regime hebben ingesteld.

Nu ben ik de laatste om deze samenleving in *globo* te verdedigen — maatschappijkritiek is en blijft het leven zelf van een democratie en vermits het Utopia niet bereikt is, blijft er genoeg over om aan te klagen. Ook marginale groepen moeten de kans krijgen om hun meningen te spuien, de waarheid ligt zelden bij de meerderheid. Maar of het daarom nodig is bij nacht en ontij met een spuitbus langs de straten te lopen? Leven wij echt in een regime waarin de fundamentele vrijheden zo sterk in het gedrag zijn dat een semi-terroristisch gedrag de enige methode is om in verzet te komen? Ik betwijfel het. Ik geef toe: ik heb dat vroeger ook gedacht en me daar ook naar gedragen zolang ik dat dacht. Ik ben van mening veranderd. Ik heb immers moeten vaststellen dat er nog ontzettend veel kanalen zijn om controverse meningen in de publieke belangstelling te brengen. Zodat ik me

niet meer hoeft te gedragen of ik in een land onder vreemde bezetting leef.

Uiteraard kost dat enige moeite: artikels schrijven voor Veto die ook nog gelezen worden bijvoorbeeld of programma's maken voor een vrije radio die ook nog beluisterd worden, dat is moeilijker dan met een spuitbus samenweerderig doen en martelara spelen. Ik vraag me echter wel af hoeveel van die 'spuitbushelden' die spuitbus zou zouden hanteren in een situatie waarin dat inderdaad nog de enige mogelijkheid tot expressie wezen zou.

Daarom misschien een goede raad voor iedereen die graag held zou spelen: ga eerst eens na of er iemand anders dan jouw ego is die behoefte heeft aan jouw 'heldendaden'. En geef je op voorhand een klein beetje rekenschap van de mogelijke konsequenties. Als je dan nog tegen de lamp loopt, dan wil ik nog wel eens komen betogen om jullie te steunen.

Eddy Daniels



Op zo'n muur kunnen graffiti hun charme hebben, maar de kwaal tastte ook muren aan die een charme hebben (foto Veto)

Leuven tussen rotten en Realiteit

'76-'86: Tien jaar nieuwe muziek

Het zal je maar overkomen in 1976 in Londen te wonen, *Johnny 'Rotten' Lydon* te heten en in de groep *Swankers* terecht te komen. Een licht zal je wellicht opgaan wanneer we erbij vertellen dat met hem erbij de *Sex Pistols* geboren werden.

mochten er niet meer in), kafee *Arno's* (Eikstraat, gesloten in '82) en tslotte talrijke kleine en grote concerten (zelfs de *Pistols* waren bijna in Leuven geweest, indien de split er geen stokje had voorgestoken).

De punk werd door de commercie handig gerekupereerd en viel uit elkaar in verschillende stromingen. *Positive Punk* met o.a. de zeer verdienstelijke *Sioxisie and the Banshees*, *Killing Joke*, *Bauhaus*, ja zelfs *The Stranglers* (voor wat betreft hun vroegere periode). *Anarchopunk* bleef het meest trouw aan de oorspronkelijke idealen, doch de meest hedendaagse variant heet *Hardcore* (Wim zal je op zaterdag 15 maart '86 om 22.00 u een degelijk overzicht geven in zijn programma *Transit op Radio Scorpio*). Het oorspronkelijke verschijnsel raakte echter steeds meer ingebed in een Nieuwe Golf.

New Wave

Een sluitende definitie voor dit begrip geven lijkt ons onmogelijk, alleen een vage, onvolledige omschrijving. We zullen ons er dan ook niet aan wagen. Feit is dat naast de rauwe punks bij *Arno* stilaan meer zwartjassen opdoken. Eerder introvert en cool (niet voor niets was het de tijd van de *cold wave*) hielden deze laatsten er een meer pessimistische toekomstvisie op na. Het waren de dagen van *Joy Division*, die je in januari '79 en '80 kon gaan bekijken in *Plan K* te Molenbeek.

De men in black haalden hun vestimentaïre inspiratie bij *The Velvet Underground* en *The Stranglers*, doch de zwartlapperij werd al snel een modeverschijnsel, het werd *fake*, net zoals toen *New Order* door de mand viel op 14 april '81 in het *Lido* (Bogaardenstraat, heden *Broadway*). Veel échter was het beste van onze bodem: de *Brassers* in Hamont, maar vooral de rijke Leuvense sien met groepen als *A Blaze Colour* (met producer *Ludo Camberlin*), *Men 2nd*, *The Neon Judgement*, bijna allemaal ontstaan bij *Arno*, die door TB Frank in een interview ooit betiteld werd als *The Godfather van de Leuvense sien*. Een boeiend overzicht van wat er

leefde in het vroege *underground*-circuit kan je vinden op de verzamelaar *No Big Business 1*, waarop zelfs Luc Van Acker en Didi de Paris (nog zo'n figuur) tekeer gaan.

Radio Scorpio

Het is ook in deze sfeer dat de eerste uitzendingen van *Radio Scorpio* moeten geplaatst worden. In '79 zond *Scorpio* één uurtje per dag uit, en op donderdagavond was dat stevast *Leuvense New Wave*. Andere tijden, andere zeden en het legendarische *Arno's* sloot de deuren en werd vanaf september '83 tot juli '84 opgevolgd door *The Gladhouse* (Schrijnmakersstraat, heden *De Dry Coppen*), genoemd naar het gelijknamige *Scorpio*-programma, dat sindsdien *Another Dark Age* heet en nog steeds *springlevend* is. *The Gladhouse* heeft helaas niet mogen blijven duren, Brusselse punks kwamen elk weekend de boel zodanig op stelten zetten dat de keet op de fles is gegaan. Het huidige kafeebestand met nieuwe muziek is schraal, de *Compact* (Parkstraat), *Nix* (Oude Markt) en *Stuc* voldoen niet volledig, er is een gat in de markt. Gelukkig bestaat er in radioland een groot aanbod: BRT 2 heeft zijn *Domino 2*, Hilversum 3 zijn *VPRO* en vooral *Radio Scorpio* doet een serieuze inspanning.

Celtisch Bongo?

De *Kopindruk 2*, *Tupelo*, *Palazzo Ducale*, *Another Dark Age*, *Blue Moon in the Gutter*, *Ellas*, *Het Vergane Horen*, *Nieuwlichter*, evenzoveel klinkende namen voor evenzoveel nieuwe muziekprogramma's. Twee van die dingen, *Another Dark Age* en *Palazzo Ducale* geven u terug de sfeer van de grote dagen '76-'86. Tien jaar nieuwe muziek wordt u voorgeschoteld op de *Time is Party* op 11 maart om 22.00 u in *Belgisch Congo*. De presentatoren en technici van beide programma's (Hans, Pool, Dirk, Koen, Paganini en Tropical) maken van *Belgisch Congo* weer *Atelier*. Zorg ervoor dat u het niet mist. *Sid Vicious* en *Ian Curtis* zullen er ook zijn.

Carl Govaerts



© 1986 BY GADAMME
60 DOKME

(Van onze reportageploeg ter plaatse)

Opnij feest yn Friesland



In Leeuwarden staat een standbeeld. Het stelt een struise, sterke man met gespierde dijen en kuiten voor. Hij staat gebogen met zijn handen op de rug. Aan zijn voeten heeft hij een paar schaatsen. In de sokkel staan een aantal namen gegraveerd. De laatste naam in het rijtje is Evert Van Benthem, wiens naam na die koude 26 februari in 1986 binnenkort opnieuw ingebeideld zal worden. Veto trok naar het Hoge Noorden en schreef in haar dagboek op wat zij zag, hoorde... en voelde.

Maandag 24 februari. "De veertiende elfstedentocht gaat toch door" staat er in de kranten. De indrukwekkende beelden van schaatsers op bevroren wateren en entoesiaste verslagen over een uitbundige sfeer vorig jaar duiken weer voor mijn ogen op. Het plan om het ook eens mee te maken rijpt en neemt steeds konkretere vormen aan. Enkele studiegenoten en Vetofoograaf Geert — "met de medewerking van" — Coene willen ook wel mee.

Dinsdag 25 februari. Tegen de middag zijn we met een groepje van vijf die besluiten naar Leeuwarden af te reizen om het spektakel mee te maken. Belgische franken worden ingeruild tegen harde Nederlandse gulden. Mijn vader, ik zal hem eeuwig dankbaar zijn, wil zijn auto beschikbaar stellen voor de tocht naar Zwolle vanwaar wij met de trein verder zullen rijden naar Leeuwarden om niet in eindeloze files verstrikt te raken.

Woensdag 26 februari. Om één uur rijden we de weg naar Mechelen op. Het wordt een nachtelijke rit van meer dan driehonderd kilometer. Maar alles loopt zeer vlot. Zo vlot zelfs dat wij in Zwolle besluiten om nog door te rijden tot Heerenveen, een Fries stadje op dertig kilometer van Leeuwarden. Na enig zoeken vinden wij het station. Het treinticket kost meer dan 11 gulden (220 Bf), wat op een dikke 3 frank per

kilometer komt, niet zo goedkoop. Zonde van het geld eigenlijk als wij achteraf merken dat op de train geen kondukteurs te bekennen zijn.

Hup Holland

Als wij op het perron op de trein staan te wachten manifesteert de koude zich voor de eerste maal. De fles met rum wordt bovengehaald. Een trein wordt aangekondigd. De bestuurder ervan vindt blijkbaar dat er al genoeg volk opzit en rijdt voor onze smekende ogen voorbij. Na enkele minuten

en ingegooid ruiten die we onderweg tegenkomen. Het lijkt wel alsof er een bende woeste *hoolligans* in dit stadje is neergestreken. Raar, des te meer omdat wij de rest van de dag enkel uitgelaten, maar toch beminnelijke en vriendelijke Nederlanders tegenkomen die zelfs geen aanstoot nemen aan ons Belgzijn. Raar is ook de stationsrestauratie die helemaal leg is, *gesloten wegens uitverkocht* staat er op een opgeplakt papier te lezen. Om de verkleumde ledematen toch wat opwarming te gunnen, stappen we de stationshal binnen waar het merkbaar

en door het stappen krijgen we het zelfs warm. De uitleg over het te volgen traject blijkt niet zo erg duidelijk. Na een tijdje besluiten we de weg te vragen. We bellen aan bij een bejaard echtpaar dat naar de Elfstedentocht op TV zit te kijken. Mevrouw doet open en zegt dat Evert Van Benthem op kop ligt; de weg wijzen kan ze echter niet en ze roept haar man erbij. Na enig gediskussieer in het Fries helpt de man door te zeggen dat wij de volgende straat links moeten en het dan nog eens moeten vragen. Maar dat hoeft niet. Aan een

stuk staan dranghekkens om het volk van het ijs te houden. Maar de bocht voorbij staat het publiek, alle moeite van de talrijke politiemannen ten spijt, op het ijs, zodat er slechts een nauwe doorgang open is. Eén van de helikopters van de rijkspolitie komt zeer laag aangevlogen en al gauw wordt duidelijk wat de bedoeling is. Door op slechts een twaalf meters boven het publiek te vliegen, dienen die van het ijs te gaan. De overtocht gaat immers gepaard met een ijzige sneeuwstofwind en een hels lawaai. Het is akelig om te zien hoe de piloot zijn kunstjke enkele malen herhaalt. Het roept herinneringen op aan *Apocalypse Now*, in die mate zelfs dat je verwacht dat enkele reuzeluidsprekers uit de lucht zullen komen zakken, die dan luid *Die Walkure* beginnen te braken. De kijkers hebben dan toch door dat ze beter van het ijs afgaan. Het aantal helikopters groeit gestaag (wij telden er op een bepaald moment twaalf), de eerste schaatser moet in aantocht zijn. In de verte zien we hoe armen en vlaggen beginnen te zwaaien. Een stroom die steeds dichtert komt. Dan verschijnt *Evert Van Benthem*, een klein schriel mannetje, geflankeerd door de TV-motard. Ritmisch, haast robotgewijs, maakt hij met lange slagen de laatste meters af. Het publiek gaat helemaal uit de bol, er wordt geapplaudiseerd, er wordt gezongen en de naam Evert Van Benthem wordt geskandeerd.

Zo mogelijk nog meer applaus krijgt de tweede, Rein Jonker, die met de vuist hebeven en zwaaiend naar het publiek de laatste meters ingaat. Langaam beginnen dan ook de andere wedstrijdrijders binnen te komen. Een uurte na de eerste man komt de eerste vrouw aan. Ook de traditionele bevroren snorren en baarden glijden voorbij. Andere deelnemers zitten echt stuk en kruipen als het ware naar de eindmet. Naast ons skandeert een groepje "Wea Van Duren", de eerste vrouw ofzo? Achteraf blijkt dat dit de schuilnaam was waaronder de Nederlandse kroonprins deelnam aan de tocht der tochten.

Het wordt kouder en we keren terug naar het station. We wurmen ons op een trein en stappen dan wat later in de auto. Op de autoradio horen wij over de uitbundige viering van Van Benthem in de Frieslandhallen. De rest van het gezelschap valt al snel in slaap. Als we in Leeuven aankomen is het half acht. Niet op tijd om het journaal op TV te zien. Maar onszelf kunnen we op de beelden niet terugvinden...

Jan Huysse

(met medewerking van Geert Coene, Marc Heeren, Pascal Mignolet, Bart Vandenspiegel)



Geen feest in België. De BRT-motard geraakte Van Benthem niet voorbij.

(foto Veto)

komt er echter een tweede trein opdagen en die stopt wel. Maar ook deze zit stampvol en wij moeten ons tevreden stellen met een soort sardienblikjestoestand. Onze medereizigers zijn allemaal jonge Nederlanders, zo tussen 12 en 30 jaar. Ook de rest van de dag valt het op dat het vooral Jong Oranje is dat massaal is komen opdagen. Op de trein heerst er een soort schoolreisfeer. Er wordt gezongen (*ik heb een potteke met vet, Wij zijn er bijna, enzovoort*) en gelachen. Op draagbare radiootjes wordt geluisterd naar de start, die op gevoel en applaus onthaald wordt.

Iets na vijven arriveren wij in het station van Leeuwarden. Al gauw weerklint het *Olé, Olé-gezag*. Her en der staan blaaskapellen populaire deuntjes te spelen, een echte Hup Holland toestand. Aangezien de start zich in de buurt van de Frieslandhal bevindt, nemen wij een bus. Als we afstappen merken we de eerste schaatsers die met de schaatsen in de hand naar de eigenlijke startplaats, zo'n 1700 meter verderop, moeten lopen. Aan het ijs, de *Zwettehaven*, staan vele duizenden te kijken naar mannen en vrouwen die hun schaatsen aanbinden en dan hun eerste, nog wankelende, schreden zetten op het ijs. Om het ekstra gewicht van de schoenen niet te hoeven meedragen, worden die gewoon over het ijs weggekeild.

IJzig koud

Na een tijdje krijgen we het koud. Vingers en tenen beginnen bevroeringsverschijnselen te vertonen. Ook de benen en het hoofd sturen afkoelingsignalen naar de hersenen. We besluiten om ergens een kafee te zoeken om daar wat op te warmen. Maar we hadden duidelijk buiten de waard gerekend. De kafees die open zijn, pulen uit van de gelijkdenkenden. Voor elk kafee staat dan ook nog een troepje te wachten op het vertrek van enkele kafeebezoekers om zelf binnen te kunnen. Naarmate we verder de stad binnengaan blijkt dat de kafees ofwel boordevol zitten ofwel gesloten zijn. Enig ongenoegen over die toestand blijkt uit de talloze afgebroken fietsen

warmer is. De handschoenen en muts kunnen even uit. We zijn duidelijk niet de enigen die seelaks komen zoeken in het station. Een kerel die al wat te diep in het glas heeft gekeken komt ons lastig vallen. Door zijn Friese tongval begrijpen we hem echter niet en doen wij alsof we hem niet opmerken. Het blijkt dat dit een goede taktiek is. Even later druipt hij beteuterd af.

Oase

Op hoop van zegen trekken wij terug de stad in. En wonder boven wonder vinden we een "Café de billards" waar bijna niemand zit. Meer nog, we vinden zelfs vijf zachte zetels waar we in neerzigen. Wij kunnen niet begrijpen dat hier zo weinig volk zit. Er staat zelfs een TV met de obligate Elfstedentochten en aan de prijs van de koffie (30 frank) ligt het ook niet. Even later merken wij in een andere zetel een besnorde man in schaatsuitrusting. Wat doet die daar om 9 uur 's morgens, die zou toch op het ijs moeten zitten? Het is zelfs één van de driehonderd wedstrijdrijders. Dat zien wij aan de aangenaamde nummer op zijn broek. Maar in zijn handen houdt hij een gebroken schaats. Met tranerige ogen staart de man gebiologeerd naar het televisiescherm waarop hij mits wat meer geluk zelf had kunnen prijken...

Als we nog een kopje koffie willen bestellen krijgen we te horen dat we even moeten wachten, alle kopjes zijn in gebruik. Van deze rustpauze maken we gebruik om wat broekkousen, t-shirts en kranten aan te trekken, om een dutje te doen of — je bent fotograaf of je bent het niet — om wat stadsfoto's te trekken. Klokslag half elf verlaten we het kafee. Omdat de *Bonkervaart* (de finish) volgens hierover ondervraagde inboorlingen een drietal kilometer verderop ligt en de aankomst van de eerste wedstrijd-schaatsers tussen half twaalf en twaalf verwacht wordt, zijn wij dus gedwongen om onze oase te verlaten. De weersomstandigheden zijn echter veel verbeterd. Er staat een lekker zonnetje

groot kruispunt vervolgen wij een grote stroom stappers met hetzelfde doel.

Als we aankomen op de Bonkervaart zijn de goede staamplaatsten op het ongeveer zeventienhonderd meter lange rechte stuk allemaal bezet. We stappen over de bevroren polders naar een wat verder gelegen stuk traject. Ook hier staat veel volk. Vlak voor het rechte eind, in de buitenbocht, vinden we een hek waar we opklauteren. Nu kunnen we ze in de bocht zien gaan en ook nog het hele eind naar de aankomst is zichtbaar. Het wachten kan beginnen.

Apocalypse Now

Naast ons zit één man met een radio. We horen hoe Van Benthem wordt ingehaald en terug wegspringt. In de verte komen de eerste vliegtuigen en helling aangevlogen. Dan volgt een ijzigwekkend spektakel. Op het rech-

Afzien voor het feest

Ieder cultuur heeft zijn ekstatische momenten, waarop alle remmen los moeten. Karnaval vindt zijn oorsprong in die behoefte.

Nu heeft het kristendom dit karnaval, dat diepe heidense wortels heeft, altijd met lede ogen bekeken. De strenge calvinisten die met Zonde en de Vreze Gods leven, hebben de karnavaltraditie de nek omgewrongen. In de katolieke wereld heeft die zich echter gehandhaafd, met lokale varianten: katolieken mogen immers zondigen, die kunnen 's anderendaags toch te biechten gaan. In die delen van de katolieke wereld waar de volksreligie een nieuwe stimulans heeft gekregen vanuit heidense natuurgodsdiensten — in Brazilië en op de Caraïben — is karnaval dan ook uitgegroeid tot een reusachtig volksfeest, een pure vruchtbaarheidsrite waarin een losbandige erotiek niet te scheiden is van dans en ekstase. Zo ver zijn wij hier jammer genoeg nog niet. Het is hier ook kouder natuurlijk.

Maar wie de beelden van het gehos langs het parkoers van de Elfstedentocht op TV gevolgd heeft, zal toch wel onwillkeurig gedacht hebben aan het Karnaval van Rio, zoals Antenne 2 het een paar weken geleden in beeld bracht. Met dit verschil natuurlijk dat het in Rio moeilijk was om een plakje tekstiel op de huid van de mulatjes te ontdekken, terwijl het in Friesland moeilijk was een stukje huid temidden de tekstiel te herkennen. Maar voor de rest was de gelijkenis frappant. Een vraag toch: hoe komt het toch dat deze strengereformeerde Friezen pas in ekstase raken als de Noorderwind rond hun oren fluit, hun botten bevroren en de woeste elementen in hun gezicht slaan? Moeten calvinisten eerst lekker afzien vooraleer zij durven genieten? En hebbet, wij dat dan toch voor op hun dat wij eerst kunnen genieten en daarna pas gaan afzien? Zou ik de maandelijkse biecht toch maar niet hernemen? Zondigen kan immers zo prettig zijn. (ED)



In Holland maakt de Bende van Nijvel geen kans. Een ijsflik klaar om hen achterna te klunen. (foto Veto)



DON CARLOS onder de studenten

In de mooi verzorgde programmabrochure van *Don Carlos* lezen we: "Gemakkelijkheidshalve hebben we 'Don Carlos' op onze affiche gezet. Omslachtiger maar preciezer ware geweest: 'Veertien studenten proberen bij zichzelf te stap uit van dramaturgie naar teater maken' (...) voor u spelen vandaag geen acteurs, maar wel studenten die met deze werkvoorstelling één moment laten zien uit een maandenlange oefening."

Vorig jaar vermeldde de programmabrochure van *Macbeth*: "Wij eindigen waar professioneel teater zou kunnen beginnen." Het kan eigenlijk niet genoeg benadrukt worden dat de studenten dramaturgie geen groep beroepsacteurs zijn die werken onder de professionele leiding van een regisseur.

Wie op akteprestaties en een volwaardige voorstelling uit is, vliegt onvermijdelijk tegen de lamp. Voor wie echter oog heeft voor de zoektocht van de verschillende studenten naar hun personage is *Don Carlos* een boeiend werkstuk. Alleen vanuit dat perspectief mogen de spelers en de opvoering beoordeeld worden en pas dan is aandacht voor de individuele prestaties van de studenten gerechtvaardigd.

Petite histoire

Historisch speelt de *Don Carlos* van Schiller zich af tijdens de heerschappij van Filip II van Spanje, de zoon van Keizer Karel (in wiens rijk de zonnoot onderging), in de tweede helft van de woelige 16de eeuw. Het stuk is voor een gedeelte een variant op het oer drama van de mens: het Oedipusverhaal.

Don Carlos, zoon van Filips en enige erfgenaam van zijn hele wereldrijk, is verliefd op zijn stiefmoeder Elisabeth van Valois, die aan hem was

beloofd maar ten gevolge van een vredesverdrag de vrouw van Filips is geworden. Zowel de geschiedenis (de reformatie, de inkwisitie) als de *petite histoire* (de intriges aan het hof met de 'atale afloop') zijn het onderwerp van het stuk.

De historische context is niet in de toneelruimte en in de kleding uitgewerkt, wat gebruikelijk is bij modern toneel. Het decor is sober en stijlvol: een grote witte ruimte (die 3/4 van het lokaal inneemt) met achteraan enkele openingen waar stoelen en zetels staan opgesteld. De ruimte wordt verlicht door een aantal lampjes aan de muren. Op de grond ligt een groot koningsblauw tapijt. Het speelveld is volkomen leeg. De verschuiving van de rekvisieten is minimaal: een stoel wordt verplaatst, een asbak wordt door een page op de scène gebracht en even later weer weggenomen. De ruimte in *Don Carlos* (naar een idee van Johan Daenen) is veel minder overladen en daardoor meer geslaagd dan de ruimte in *Max of hoe of wat* (regie: P. Peyskens, decor: J. Daenen) die mijns inziens teveel aan betekenis in zich droeg.

De studenten krijgen alle kansen om hun tekstbehandeling in het centrum van de aandacht te stellen. De kostuums zijn *chique* met een voorkeur voor zwart, grijs en wit. Het erfegebeuren krijgt iets a-historisch, wat passies (liefde, haat, jaloezie, vriendschap,...) natuurlijk steeds zijn. Hoewel de nadruk ligt op de *petite histoire*, toch is in een aantal scènes de politieke geschiedenis de inzet van een emotioneel konflikt tussen de personages: het lot van het opstandige Brabant drijft de spanning tussen Filips en zijn zoon tot een hoogtepunt, waarin liefde en haat voortdurend langs de wanhoop om in mekaar overgaan.

Carlos en Carlos

Omwille van het grote tekstaandeel van *Don Carlos* werd er geopteerd voor twee acteurs voor die rol, een mannelijke en een vrouwelijke. Een praktische oplossing die uiteindelijk meer is dan een praktische oplossing alleen. Het is een vorm van *ontdubbeling*, een moeilijke woord om te zeggen dat niet alleen het tekstaandeel maar ook de persoonlijkheid van Don Carlos opgesplitst wordt over twee spelers. Twee spelers met een eigen fysiek en een eigen motoriek: een Don Carlos met korte hoekige gebaren, met een gedwongen emotionaaliteit en een Don Carlos die geen beheersing kent; schreeuwend, lachend, spottend beweegt hij zich door de ruimte. Alles is echter niet zo bloederstig. In de goede Shakespeareaanse traditie wordt de tragiek van de adelen gekontersteerd door de komiek van de knechten (de pages, de hofdames, de ondergeschikten).

Met de juiste toeschouwersinstelling is *Don Carlos* interessant en de moeite waard. Het stuk is nog te bekijken: vanavond (6 maart) en morgenavond (7 maart) in het Kolenmuseum (tweede verdieping) in de Beriotstraat 32, telkens om 20.30 u.

Erwin Jans

ZOEKERTJES

- Gezocht: straatmuzikanten voor Leuven vol Muziek, woensdag 30 april 1986. Hoe gekker hoe beter. Zw. 't Stuc.
- Gezocht gemeenschapshuis voor volgend jaar '86-'87 met ± 5 kamers, gemengd. Contactadres Munstraat 8, Hilde Van Heste of 056/21.80.94.
- Gezocht huurmoordenaar om ervoor te zorgen dat Marc M. nooit meer aan mijn lief kan prutsen. Zw. G.J., Parkstraat 38.
- Verloren in Vlamingenstraat: één grote linkerhandschoen blauw/wit. Terug te bezorgen in 's Meiersstraat 5 (Sora).
- Te huur gezocht: min. 7 kamers met keuken, badk. in Leuven vanaf sept.-okt. '86. Baes, Hogeschoolplein 3, Leuven. Tel. 016/22.23.24 (kamer 118) na 17.30 uur.
- IJslandreis. Wie wil in juli gedurende 3 weken IJsland mee verkennen? Ik schat de reiskosten op ong. 45.000 fr (2500 km met Roover). Neem contact op met Peter Peeters, A. Giraudstr. 9, Leuven.
- Gezocht: wandelende takken voor gebruik in biologies. Zw. Paul Collart, Celestijnenln. 200 F (2de verd.), Heverlee of na 19.00 u. J. Wautersstr. 14, Kessel-lo.
- Gezocht: fotoboek studenten kunstgeschiedenis akademiejahr 83-84 en/of 84-85. Werner Joosten, Vital Decosterstraat 51, Leuven.
- Het geheim van ploeg Cavenco ligt hierin: de gewone Wina-werkzaamheden ongewoon goed te doen.
- Men zou veel meer dingen tot stand brengen indien men er minder voor onmogelijk hield. Cavenco.
- Nest lieve jonge hondjes wachten verlangend, smachtend, likkebaardend om afgehaald te worden in hok 5 vanaf 17 juli.
- Software problemen: schrijf naar Patrick Weemeeuw, Tiensevest 164.
- Studentenblad zoekt verslaggevers voor kringverkiezingen: neem contact op met de redactie van Veto, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.
- Voor al uw typwerk: 016/26.09.37. Op een elektronische schrijfmachine.

- Chris verzorgt al uw typwerk (werkjes, tesis...) met jarenlange ervaring (op IBM). Tel. na 17.00 of WE: 016/56.39.98.
- Is uw zakrekenmachine (alle merken) kapot of ontreugd (bv. Texas Instr. met dubbele aanslag): voor 250 fr is hij terug nieuw (met garantie), anders gratis. Tel. 23.14.65.
- Tekstverwerking - daktylografie: Janssen Els. Zw. Brusselsestr. 214 na 7 u 's avonds.
- Kamer te huur vanaf 1 maart. Keuken, CV, elektr. inbegr., ong. 4000 fr. Tel. 016/46.17.78.
- Wie verkoopt mij lege flessen - glas, plastic. Geef min. 20 fr het stuk. Chantal Greave, Tiensevest 16, 3000 Leuven.
- Oproep aan alle leden van de Europakring. Wie wil er volgend jaar deelnemen aan het bestuur onder mijn voorzitterschap: Gitta Van Etterbeek. Contact: ALEXIS De Crombrughe, Europahuis, Bondgenotenlaan 69.
- Verloren: sleutels (blauwleren etui). Zw. Kathlien, Ravenstraat 77 voor Greet.
- Ik zoek Domino (deel 1) van 18 jan. om effens over te nemen. Pieter Lust, De Croyl. 15 (Hev.), liefst tss. 18 en 20 u.
- Als twee ploegen vechten om een been, loopt Zwof met de sjerp om zich heen.
- Gezocht: knappe blonde verpleegster die werkt als stagiaire bij het witte kruis en die mij kwam verzorgen de weken van 17 en 24 februari in de Lotharingenstr. (Geile) kikker.
- Te koop: Revox 100 W stereo-amplifier A 78mKII, prachtstuk (bina niet gebruikt). Nieuwwaarde 45000, nu 18000. Tel. na 18.00 u 03/353.00.58
- Zoek werk in Ierland op boerderij voor 1 jaar event, bij inwijkelingen. Ik werk voor kost inwoon en wat drinkgeld. Zw. Wagenweg 26, Leuven (Johan), 25 j.
- Al uw typwerk snel, verzorgd en toch niet duur op elektron. Canon (NL, Fr., Eng., Sp., Ital., Duits). 016/23.82.97.
- Gezocht: plaats in auto om 's vrijdags mee naar Maasmehelen te rijden. Zw. Dewulf Bea, Mechelsestr. 76. In WE tel. 011/76.43.65.

AD VALVAS

Geologie

● Er schijnt een abiturientendag te zijn, maar waar en wanneer?

Katechetika

● Dinsdag 11 maart: *Komponisten van dichterbij: Bach*. In de fakbar in de Vlamingenstraat.

LBK

- Do 6 maart om 21.00 u: baravond speciaal voor het 50e jaar met vertoning van dia's van de revue '84, Wageningen '85, weekend '86. Mogelijkheid tot foto's bestellen. Nadien gratis vat. In de fakbar.
- Ma 10 maart om 23.00 u: zaalvoetbal LBK-architecten. Afspraak 22.20 u ten fakhuize.
- Wo 12 maart om 13.00 u: ekskursie naar brouwerij Palm. Inschrijven in bar voor 50 fr. Vertrek vanuit fakbar.
- Wo 12 maart om 20.00 (deuren), 20.30 u (aanvang) van het enige echte Concert Rurale in de Kleine Aula op het Hogeschoolplein. Dit is een (ongeveer) klassiek concert, maar niet alleen voor boeroktters. Inkom 60/80. Dat is tien keer niks.

Medica

- Do 6 maart om 19.00 u: Informatieve algemene vergadering over Medica's toetreding tot de nieuwe koepel - stemgelegenheid. In AG.
- Vrijdag 7 maart om 21.00 u: Bal masqué met cocktailbar. In de hal van Gasthuisberg.
- Ma 10 maart om 21.00 u: Dartsavond met zwaar bier in de bar.
- Di 11 maart om 21.00 u: Optreden van VTK-bigband in de bar.
- Wo 12 maart om 21.00 u: vertrek van de Grote Prijs van Gasthuisberg. Aan de bar.
- Do 13 maart om 20.30 u: Debat over AIDS met prof. Desmyter en Dr. Prinsen. In AG, Minderbroedersstraat 17.

Politika

● Wo 12 maart om 20.00 u: verkiezingsdebat.

Psychologische kring

- Ma 10 maart om 20.30 u: Prof. Dr. J.M.A. Munnicks spreekt over: Ouderen, een nieuw perspectief. In Aud. M (psychologisch instituut).
- Do 6 maart om 21.00 u: Videonacht in de Schriek.
- Do 13 maart om 21.45 u: Klasiieke avond in de Schriek.
- Wo 19 maart om 20.30 u: A. Pessa stelt voor: De Pessa Motortherapie. In Aud. M. (psychologisch instituut).

VTK

- Vr 14 maart om 21.00 u: Galabal van het VTK in Zaal Georges, Munstraat.
- Za 22 maart: abiturientendag voor Toegepaste Wetenschappen over heel de kampus in Heverlee.

Fakbar L & W

- Wo 12 feb. om 20.00 u: Franse avond / Soirée française, met Franse muziek, du pain, du vin en du fromage, dia's... In de Fak, Blijde Inkomststraat 11.

ZOEKERTJE

Zoekertjes zonder commercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren, e.d.) zijn gratis; andere (te koop, te huur, iktwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster). De redactie behoudt zich het recht voor om zoekertjes niet te plaatsen.

Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje. 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meiersstraat 5

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

10 BF
20 BF
30 BF
40 BF
50 BF
60 BF

EEN REKENING ALLES ROND.



RAIFFEISENKAS

C.V. Centrale Raiffeisenkas, Minderbroedersstraat 8, 3000 Leuven

Kringverkiezingen

Ik hou van maart. De paasbloemen, lente, de klokken van Rome en de kringverkiezingen. Want net als de natuur en de kerke vernieuwen ook de kringbesturen zich ieder jaar opnieuw. Wat voor de ene kring louter formaliteit is, gaat bij een andere gepaard met holle reclamecampagnes en is bij nog een andere een ernstige aangelegenheid. Toch zijn ze alle even belangrijk, want ze bepalen in het geringe mate het uitzicht van het Leuvense studentenwereldje voor het komende jaar.

Studenten zijn wat je noemt eer vluchtig begrip aan de universiteit. Voor ze zich goed en wel hebben aangepast zijn ze al weer weg. Elke studentengeneratie vernieuwt zich aldus om de pakweg vijf jaar compleet. Alleen de fakulteitskringen blijven kwa werking en functie min of meer konstant, althans zo zou het moeten.

Kontinuiteit

Een van de belangrijkste problemen waarmee een goede kringwerking worstelt is de continuïteit. Dikwijls kapt de oude ploeg er al met Pasen mee. Ze zijn het beu, ze zijn moe of ongochheid, terwijl de eksamens steeds dreigender naderbij komen. Om de nieuwe ploeg, die pas rond september aan het werk gaat niet in een vakuum te laten starten, is het nodig dat ze wordt ingewerkt in de verschillende aspecten van een kringwerking. Dat kan op velerlei manieren gebeuren: persoonlijke gesprekken, een brochuurtje, een klaarstomingspresidium

of -weekend, of gewoon door het doorspelen van de dossiers en verslagen van de aflopende werking. Bovendien kan het nuttig zijn dat één of meer leden van de oude ploeg opgenomen worden in de nieuwe, of zich tenminste bereid verklaren regelmatig verder mee te werken, kwestie van voor een blijvende terugkoppeling te zorgen gedurende het hele volgende jaar.

Evaluatie

Het verkiezingsgebeuren op zich biedt aan het kringbestuur de kans om het afgelopen jaar te evalueren. Zo'n evaluatie moet eerlijk en ernstig gebeuren, met aandacht voor de eigen fouten en gebreken, zonder daarbij te vervallen tot het alleen maar werpen van stenen naar de eigen mensen. Per slot van rekening hebben die toch heel wat werk verricht binnen de kring. Sereniteit is hier dus de boodschap. Maar er is meer. Eenmaal de problemen en tekortkomingen opgespoord, begint het werk pas.

Het komt er immers niet op aan te dingen simpelweg door te schuiven naar het volgende jaar. Men moet een analyse maken en kijken waar de oorzaken van de problemen lagen. Was dat een gebrek aan informatie? Een gemis aan contact met de verschillende jaren? Geldebrek? Een gebrek aan een echte visie op kringwerking? Een hele waslijst van vragen dringt zich hier op, en aan de hand van de antwoorden daarop kunnen de prioriteiten voor het volgende jaar vastgelegd worden. Zo wordt de evaluatie, op basis van ervaring en inzicht pas operationeel. De analyse wordt door de uitdurende kringploeg gemaakt, de kandidaten kunnen er een antwoord op formuleren, en de kiezer moet oordelen.

Om die kiezer toe te laten voor zichzelf

een gefundeerd oordeel te vormen zijn goede programma's vanwege de kandidaten onontbeerlijk, zelfs indien er zich maar één ploeg aandient. Men kiest nu eenmaal geen ploeg omdat er toevallig geen tegenkandidaten zijn. In die zin fungeren de zogenaamde lolploegen als klankbord voor de echte kandidaten.

De oude ploeg kan bij het opstellen van het programma erg behulpzaam zijn, bijvoorbeeld door een schema op te stellen van de punten waarover een standpunt wordt verwacht. En niet alleen een standpunt: in hun programma kunnen de kandidaten ook voorstellen formuleren over de manier waarop ze aan informatie denken te komen, hoe ze van plan zijn er degelijk rond te werken, welke werkpunten er bij komen en welke afvallen. En vermits de kringbesturen niet alleen werken voor de eigen kring, maar ingeschakeld zijn in een bredere studentenkeopel met een kulturele, sociale, onderwijskundige en sportieve werking is het wenselijk dat de kandidaten in hun programma's ook hieraan enige aandacht besteden en een bepaalde visie etaleren.

Alleen met een programma en een voorafgaande evaluatie, met aandacht voor het aspect koördinatie over de jaren heen, kan een ploeg goed van start gaan en efficiënt werken. En wat de kiezers betreft: gratis vaten, stunts en verkiezings-TD's mogen dan misschien wel leuk zijn, ze zijn niet erg geschikt als basis voor een gefundeerd oordeel over toekomstige ploegen. Wees kritisch en waakzaam, de kring zal er wel bij varen.

Tot slot nog dit: Veto zal in de komende weken ruim aandacht besteden aan de kringverkiezingen, maar zoekt ook redakteurs die die taak op zich willen nemen. Zin om eens een verslagje te schrijven over de verkiezingen in jouw kring? Neem dan contact op met ons of breng je artikelje gewoon binnen. Wij zijn er eeuwig dankbaar voor.

Rudy Lanssens

AGENDA

Donderdag 6 maart

- 20.00 u. TEMA-AVOND Geschiedenis van de vrouwenbeweging.** In Vrouwenhuis, Justus Lipsiusstraat 57. Org. Vrouwenhuis. Inkom: gratis voor vrouwen.
- 20.00 u. MUZIEK Ensemble hedendaagse muziek** Lemmensinstituut o.l.v. Swerts. In de Koncertzaal van het Lemmensinstituut, Herestraat 53. Inkom: 180; studenten, CJP, -21, +3-pas: 120.
- 20.00 u. LEZING Grote denkers in het Oosten: Moto'ori Norinaga** door prof. Van de Walle. In 8ste verdieping L & W. Inkom 50fr. Org. Inforiënt.
- 20.15 u. KONCERT Leuven's Universitar Koor** met werk van Haendel, Kodaly, Brahms, Poser, Greaves, Schumann, e.a. In de Grote Aula. Kaarten te verkrijgen bij de leden van het LUK, op het sekretariaat, Parkstraat 35, en op de dienst Pers en Voorlichting, Rakenstraat 3, tel. 016/22.04.31, toestel 276.
- 20.30 u. LEZING Habermas over de crisis van de verzorgingsstaat** door Harry Kunneman en Prof. Bertrand De Clercq. In Auditorium Vesalius (91.04).
- 20.00 u. LITERATUUR Guido Eekhout over Science-fiction.** In 'tStuc. Org. Universitaire Werkgroep Literatuur.
- 20.00 u. LEZING Lazing over Virginia Woolf** door Elisabeth Marain. In de Foyer van het Cultureel Centrum. Inkom 60fr. Org. vrouwenhuis i.s.m. Dulle Griet.
- 11.30 en 18.00 u. STAND** Uitgebreide verkoops- en infostand in Alma II onder het motto *Antimilliarisme en subkultuur*. Org. Raketenvergif.
- 22.00 u. OPTREDEN en TD LISST-TD met optreden van The Int.** In Zaal Stella. Inkom 50fr.

Zaterdag 8 maart

- 20.30 u. DIALOOG** Hugo Symons en René Gysenberg: *Het machtig reservoir.* In de Spuyse, Tervuursevest 101.
- 10.30 tot 11.30 u. STILTECIRKEL** voor vrede en ontwapening. Aan het bakkersstandbeeldje in de Diestsestraat.
- 14.45 u. FILM Valstrik der vrijheid** (over Pery), met aansluitend debat over het festivaltema *Vrouwen van overal*. In Mgr. Scencie-instituut. Premiërcarta: 100fr; festivalkaart: 200fr.

Maandag 10 maart

- 20.30 u. FILM The legend of Hell House** van J. Hough. In Aud. C200M. Org. VTK, Wina, LBK. Inkom 60/70 en abo.
- 20.00 u. TEATER De man in de reus** van P. Snoek door Teaterentog. In stadsschouwburg Leuven.
- 20.00 tot 22.00 u. FILM Opstand der heksen** (Duitsland) en *Verraden en verkocht* (USA) n.a.v. festival *Vrouwen van overal*. Dagkaart: 60fr. In Mgr. Scencie-instituut.

Dinsdag 11 maart

- 20.00 en 22.15 u. En wat met de liede** (Frankrijk) en *De goele kanten van polygamie* (Togo) in het kader van het festival *Vrouwen van overal*. Dagkaart: 60fr. In Mgr. Scencie-instituut.
- 20.00 u. PANEL-GESPREK Geen angst voor AIDS.** In Grote Aula. Inkom 100/180 (studenten). Org. onderzoekscentrum marginaliteit (KUL) i.s.m. academie integrerende geneeswijzen.
- 20.30 u. VOORDRACHT De myofunktionele problematiek in het kader van de orthodontie**, door Dr. J. Kleutghen. In AV. Org. Leuvense Logopedische Kring.

Woensdag 12 maart

- 14.30 tot 15.30 u. LEZING** door Roland Jooris over *Pözie in verband tot schilderkunst*. In Kansel, Muntstraat 15.
- 20.00 en 22.15 u. FILM Monnenheerschapplj onbekend** (Sumatra) en *De heren* in het kader van het festival *Vrouwen van overal*. In Mgr. Scencie-instituut. Dagkaart 60fr.

Donderdag 13 maart

- 20.00 u. LEZING Grote denkers in het oosten: Al-Ghazali** door prof. U. Vermeulen. In 8ste verdieping L & W. Org. Inforiënt. Inkom 50fr.
- 20.30 u. DEBAT Debatavond over AIDS** met prof Desmyter (viroloog) en dr. Prinsen (voorzitter stichting Aids gezondheidszorg). In AG. Minderbroedersstraat 17. Org. Medica.
- 20.00 u. LITERATUUR Prof. G. Adé over Nederlands experimenteel proza.** In 'tStuc. Org. Universitaire Werkgroep Literatuur.
- 20.00 en 22.00 u. FILM Is er vrijheid onder de sluis** (Iran) en *De ware revolutie* (Eritrea) in het kader van *Vrouwen van overal*. In Scencie-instituut. Dagkaart: 60fr.

Vrijdag 14 maart

- 20.00 en 22.15 u. FILM Gedeen met lachen** (Peru) en *Valstrik der vrijheid* (Peru) in het kader van het festival *Vrouwen van overal*. In Mgr. Scencie-instituut. Dagkaart: 60fr.

TENTOONSTELLINGEN

- UNESCO FOTOTENTONSTELLING.** De kunst van de Islam in Letteren en Wijsbegeerte -Expositie. Van 11 tot 26 februari, van 9 tot 18 uur.
- De werken van Rik Wouters** in de verzameling van het kunstpatrimonium van de provincie Brabant in de Fakulty Club. Van 31 januari tot 6 maart. Op werkdagen van 10 tot 12 uur en van 15 tot 19 uur.
- Vlaamse pentekenaars uit de 20ste eeuw:** werk van Gal, Jan, Junius, Kamagurka en Pirana. Nog tot vrijdag 7 maart. Elke werkdag van 10 tot 19.30 u. In lokaal 91.06 van de Oude Valk.
- Fototentoonstelling 30 jaar geschiedenis van het kind van de vierde wereld.** In het Stadshuis. Van zaterdag 8 maart tot en met 23 maart. Doorlopend van 10.00 tot 18.00 u.

Citaat van de week

Hugo Camps v.p de kansel in De Kansel op 4 november 1985: "Ik vrees dat er voor nieuwjaar (1986 nvdr) onheilspellende berichten over De Morgen zullen verschijnen."

AD FUNDUM KETTING IN ETHIOPIË



FKK Een nieuwe poging

Na een mislukte poging begin januari, is er nu een nieuwe oproep aan de vrije verenigingen zich aan te bieden voor hun erkenning in 1986. Aan de hand van de criteria die op 28 februari door de Raad voor Studentenverzoeningen zijn goedgekeurd en hieronder staan afgedrukt.

De vergadering grijpt plaats op vrijdag 14 maart om 9.30 u. op de eerste verdieping van 'tStuc. Verenigingen die nog geen kandidatuur voor 1986 hebben ingediend, kunnen dit doen tot uiterlijk dinsdag 11 maart te 17.30 u op het ASR-sekretariaat, 's Meiersstraat 5.

Voor meer uitleg, zie Veto nr. 13, 9 januari 1986.

Erkenningscriteria

1. De vereniging moet hoofdzakelijk uit studenten bestaan.
2. De vereniging moet een actief karakter bezitten. Daartoe heeft zij het voorbije burgerlijk jaar minstens 1 activiteit georganiseerd die:
 - plaatsvindt in een zaal in de gemeente Leuven
 - openbaar was en waartoe iedereen werd uitgenodigd via gedrukte affiches of pamfletten, en waar ook iedereen toegang kreeg
 - minstens 1 spreker (spreker), die student(e) is, aan het woord liet of waar gebruik werd gemaakt van audiovisuele middelen (film, dia's,...)
3. Zij mag niet het statuut hebben van een raad of fakulteitskring.
4. De vereniging moet het doel hebben bij te dragen tot de maatschappelijke bewustwording van de studenten. Dit wil zeggen dat louter kulturele en sportverenigingen of gezelligheidsklubs uitgesloten zijn.
5. De vereniging moet zich bij haar werking houden aan de universele verklaring van de rechten van de mens en de wet op het racisme van 30 juli 1981.
6. Zij moet als groep uitgebouwd zijn, d.w.z. dat zij beschikt over een permanent sekretariaat of minstens een kotadres of postbus.
7. De vereniging heeft het voorbije burgerlijk jaar geen offensief fysiek geweld ten opzichte van personen gebruikt, gepropageerd of anderen ertoe aangezet. Dit wordt vermoed, tenzij een andere vereniging het tegenbewijs levert.
8. Een vereniging kan slechts na 1 jaar werking als zodanig erkend worden. Voor juni van vorig academiejaar moet 1 activiteit zoals geformuleerd in criterium 2 en 2 andere activiteiten plaatsgegrepen hebben.
9. Bovenstaande criteria worden kumulatief toegepast.